

MECSEKI BÁNYÁSZ

XXVIII. évfolyam 17. szám 1990. október 8. Ára: 4,60 Ft.

Januárban csődöt jelentünk

Központi kérdés a bányaiipari dolgozók szociális helyzetének rendezése, e kérdéskör megtárgyalását azonban elnapolták. A kormány a szénbányászat szerkezetátalakítási programját, és az ahhoz kapcsolódó intézkedéseket az energiapolitikai koncepcióval együtt az országgyűlés elé kívánja terjeszteni.

(3. oldal)

Teljesítményhez kötött bér legyen

A legmagasabb arányú igen válaszokat a jelenlegi szakszervezetet megtartó, de új választásokat követelő csoport adta. Nemleges válaszokat a megkérdezetteknek mindössze nyolc százaléka adott.

(8. oldal)

Ha lesz figyelmeztető sztrájk...

Nem szabad visszaélni a dolgozók jövedelmi helyzetével. Véleményem szerint októberben egy kétórás figyelmeztető sztrájkot kellene tartani, hogy megszülessenek a hűmán döntések a dolgozók ügyében.

(5-6 oldal)

Meddig maradnak a lengyelek?

Nincs annyi magyar vájár, hogy a lengyeleket helyettesíteni lehessen. Komlón, a vájáriskolában évente kb. 20 ember végez, ha egyáltalán a szakmában marad. (7. oldal)

MECSEKI BÁNYÁSZ

a Mecseki
Szénbányák
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:

Békéssy Gábor
Szerkesztőség:

7629 Pécs,

Dobó I. u. 89

Telefon: (72) 11-337

üzemi: 13-40, 13-41

Fax: (72) 25-800

Kiadó:

Mecseki Szénbányák
7629 Pécs

Komját A. u. 5.

Felelős kiadó:

Mester József
főmunkatárs

Készült a CARBOCOMP
Számítástechnikai és
Nyomda Kft nyomdájában
Pécs, Dobó I. u. 89.

Felelős vezető:

Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki
Szénbányák üzemében, a
bérügyi osztályokon
Példányonkénti eladási ár:
4,60 Ft.

Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25917

Engedélyszám:

III.ÜLV/13/BA/1987

ISN 0134-0956

Hirdetési díjak:

apróhirdetés szavanként

7 forint;

keretes hirdetés hasábmilliméteren-

ként 10 forint;

gyászjelentés soronként 40 forint,

közületeknek 100 forint;

elvezett tárgyak szavanként

10 forint

Van kiút!

A bányászat 1968 óta egyre nagyobb mértékben vált személyi szakmai kapcsolatok és államigazgatási illeszkedés útján olymértékben függetlenné és esetleges megtérsülésvé (amelyben a bányászat szakmai csoportjainak szűk érdekei és ezek bonyolult, a hatalommal összekapcsolt mechanizmusai működtek, hogy hathatós intézkedésekkel senki nem mert előállni. A javító szándékú ellenvéleményeket pedig sokféle módon – az említett mechanizmus útján egyrészt, a személyzeti tevékenység segítségével másképp – olymértékben kiküszöbölték, hogy az új kormány egyszerre kapta meg a bányászat egésze nehézségeit. Az előző kormány(ok) elhanyagolt és egyoldalúan kezelt szakértési gyakorlata és vezetői politikája eredménye lett az, hogy a kétségtelen termelési (munkás-) erőfeszítések ellenére a halmozottan jelentkező nehézségek az 1989 második felétől már a ténylegesen „irányításmentessé” vált környezetben sorozatos munkamegmozdulásokban, szervezkedésekben öltöttek testet. Az 1990. május 22-én beterjesztett kormányprogram (A nemzet megújodási programja) tételesen nem utalt a bányászatra, amit a szakmai kör nem egy gyűlésen, kisebb vagy nagyobb aktíván kifogásolt, akárcsak a kormány szakmai hozzáértését. Holott a program domináns eleme a rendszerváltás szellemének elvi nyilatkozata volt, nem pedig a gyakorlati megközelítés. Ennek ellenére létrejött a gazdasági kabinet, átszerveződött a kormányzati működés (egyes elemei az 1966-68-as reformkoncepcióban is megfogalmazódtak már), az ágazati tárcák gazdasági minisztériumként működnek. A gazdasági koordinációért a kabinet, a döntésekért a kormány felel. Ezzel a hagyományos kapcsolatok szétszakadtak. A bányászat helyzetét már új körülmények között, új szakértői szemlélettel kezelte-kezeli a kormány. Ez kitűnt a jelenlegi helyzet rendezési törekvéseiben is: a piacgazdasági nyitást a pénzügyi kormányzattal vezérli, a szociális és ipari együttműködést pedig a munkaügyi és a népjóléti kormányzattal oldja meg. A lokális vállalati hatalmi góccok felszámolásának első lépése is megtörtént: az állami tulajdon elsődlegességét megtartó részleges privatizációt, ennek sokrétű szakmai előkészítését Szerkezetátalakítási Központ végzi. Az első döntések eredményét helyes minőségi tettek értékelték. Korompay Péter (a Rádióban elhangzott nyilatkozatában) ezzel szakítva az eddig sokak által hangoztatott, fenyegető magatartásból indított és a küzdelem sikerét hangoztató szemlélettel. A szénáremelés kevéssé tartható sikernek, inkább a piaci megfontolásokból eredő olyan ártechnikának, amelynek hatnia kell majd a bányászat termelőegységei technikai-szervezeti rendjére. És itt érünk el az új helyzet alapvető vonásához: a tulajdonos, üzemeltető és a munkavállaló szerepének új tisztázásához. Az állami vagy részprivatizált gazdasági szervezetben tőketulajdonos alkalmazza az üzemeltetőket, felelőssé téve őket a nyereséggésség megbiztonság elvárható szintje megőrzéséért. Ők alkalmazzák a munkásokat, azon feltételek között, amelyeket biztosítani tudnak a működés folyamatossága érdekében. A munkásönkormányzat, a dolgozói tulajdonlás lehetőségei, a nyilvánosság kiterjesztése, a vezetők ellenőrzése, az igazgatók választása, a vállalati tanácsok újraválasztása, a szakszervezetek fellépése az elkülönült érdekeket hozza felszínre az eddigi összesített érdekhalmazokból. Felsoroltak lényegében tisztázó szerepűek - létrehozzák a tényleges szakértelem nyilvánulási lehetőségét, hisz a tisztázódó feltételek közt nincs és nem lehet többé hivatkozási alap a bányászati nehézségek sora, a mások által diktált végrehajtási kényszer. Van kiút a bányászat számára – a kormány kezdő intézkedéseit a bányászat gazdálkodó szervezeti szakmai, minőségi munkájával kell erősíteni, azokhoz hozzájárulni. K.B.

Nem lehet tudni, mi lesz a szénárrakkal

Januárban csődöt jelentünk

**Csethe András
vezérigazgató október
1-én tájékoztatta az
eddiggi gazdálkodásról,
és a várható
eseményekről a Mecseki
Szénbányák
szakszervezetének
bizalmi
testületét.**

Rövid összefoglalójában elmondta, hogy az ország energiellátásának helyzete teljesen elbizonytalanodott. Nem lehet tudni, hogy honnan, mennyit és milyen áron lehet beszerezni. Az is ismeretes, hogy a hazai kitermelés csak a szükségletek harmadának fedezésére elég. Az olaj ipari ára lefelé tendál napjainkban. Amit biztosan lehet tudni, az az energiapolitikai tendencia, mégpedig az, hogy a szerkezeti átrendeződés a gazdaságban mindenképpen a kisebb energiaigényesség felé tartó termelés. Ezt, a takarékossgot kell, hogy elősegítse, hogy az energia igazodjon a világpiaci árakhoz. További támozt, hogy a szovjet energiaellátástól való függést oldani kívánja a kormányzat, és ezért csatlakozni kíván a Nyugat Európai olaj-és villamosenergia hálózathoz.

További sarokpont, hogy a hazai fogyasztás szénből piaci oldalról nézve 2 ezer MWh energiát képes kapacitással támasztható alá. Tehát ez lesz az, ami fizetőképessé teszi a keresletként jelentkező energiatermeléssel szemben. A mecseki szénbányászatnak olyan konstrukciója van, hogy a piaci igényeket 1,8-2 millió tonna szintig képes kielégíteni. Az önfinanszírozás helyreállítása és tartósítása, valamint a jövedelmező vállalati mű-

ködés megvalósítása esetén létjogosultságunk alapja lehet.

A kormányzat terveinek megfelelően a szénbányászati vállalatok szerkezetátalakítására és központi irányítására létrehozta a Szénbányászati Szerkezetátalakítási Központot, amit felszámolási jogosítványokkal ruházott fel. A Szécsék 1991. január 1-től a bekerüléshez közeledő szénárrakat javasol. Megjegyzendő még, hogy ezzel kapcsolatban felmerülő kételyek jogosak. A kormány intézkedéseket tesz a kölcsöntartozások rendezésére.

Központi kérdés a bányai ipari dolgozók szociális helyzetének rendezése, e kérdéskör megtárgyalását azonban elnapolták. A kormány a szénbányászat szerkezetátalakítási programját és az ahhoz kapcsolódó intézkedéseket az energiapolitikai koncepcióval együtt az országgyűlés elé kívánja terjeszteni. Mint köztudott, az országgyűlés október 15-ig nem ülészik. Az mindenesetre egyértelműnek látszik, hogy a termelői szénárak január 1-től jelentősen emelkedni fognak, tehát valamelyest javulnak a jövedelmező széntermelés esélyei. Amikor 1985-ben a korábbi szint – 30 dollár hordónként – felére estek vissza a világpiaci olajárak, akkor volt a hazai szénbányászatnak az első megtorpanása, akkor fékeztek le a folyamatban lévő beruházásokat.

Most, hogy az energi importért minden relációban dollárt kell fizetni, a korábbi szint – 30 dollár hordónként – fölött van az olajár, megfordult a széljárás, de nem tudjuk, hogy mennyire kormányozható a folyamat. Mindenképpen érzékelhető, hogy az új helyzet ismét felértékelte a magyar szénbányászatot. Nemcsak azért, mert nehezebb beszerezni külföldről az energetikai anyagokat, hanem azért is mert a drágább olaj a

cserearányokat is kedvezően változtatja meg a szénbányászat szempontjából. Kérdés, hogy ez az olajár mennyire lesz tartós. Az országban el kell tudni döntenie, hogy öbölválságok és más hasonló külső tényezők okozta válságok leküzdésére milyen taktikát, milyen módszert választ. Nehéz a szénbányászat jövőjére vonatkozó esélyeket megítélni. Mindenesetre az ország érdekeivel egybeesik, hogy jövedelmező, biztos hazai szénbányászatot hozzunk létre.

Az idevonatkozó kormányprogram szerint szét kell választani a széntermelő alaptevékenységet és az azt szolgáló segédüzemi tevékenységet. El kell különíteni a gazdaságosan nem üzemeltethető kapacitásokat, és a feleslegessé vált vagyont meg kell próbálni értékesíteni. Ez a tervet nagyjából fedi a vállalatnál tavasszal készült angol felmérést és programot. Kulcskérdés, hogy milyen szerkezeti és működési rend, irányítási és érdekeltségi rendszer garantálhatja a veszteségmentes és önfinanszírozó gazdálkodást.

Programváltoztatokat kidolgozni azért nehéz, mert sem a jövő évi szénárrakat nem lehet tudni, sem az általános árszínvonal változásáról nincs információ. Jelen pillanatban annyi a tény, hogy a mai nappal létrejött a Szécsék, vezetője Vass László a közeljövőben jön a vállalathoz tájékozódni. Mivel várható, hogy új társasági és csőd-törvény lesz, ezért a szénbányák közös álláspontja az, hogy meg kell várni a törvény módosítást, addig nem szabad elkezdni az átalakítási folyamatot. A Mecseki Szénbányák vállalati döntése, hogy január 1-vel bejelenti a csődöt, kéri a felszámolási eljárás megindítását.

Riportszilánkok a bányásznapon

– *A szakszervezet „kiharcolta” a 20 százalékos béremelést!*

– Valaki, szerintem 4-5 ember elhittette, hogy sztrájk lesz 29-én. Pedig itt senki sem akart sztrájkolni. Itt Vasason a 99 százalékos szerintem nem is sztrájkolt volna. Csodálkozom, hogy ilyen hamar beadta derekát a vezetés. Nyugaton három héttig sztrájkolnak, és annak a felét adják, amit követelnek.

– Ez a béremelés nem feltétlenül volt jó húzás. Én bányász vagyok, de engem nem kérdeztek. Van akinek úgy viszi fel a keresetét, hogy az egész emelést elviszi az adó.

– Ez a 20 százalékos béremelés a mi vállalatunknál nem oszt, nem szoroz. Van 900 millió forint veszteség, majd lesz belőle 980. Itt ezt mellényzsebből le lehetett rendezni, hogy ne legyen Pécs környékén feszültség. Megadtak mindent, 20 százalékot, hűségjutalmat, teljesítmény nélkül.

– *Milyen a közhangulat?*

– Nagyon pesszimista és várakozó. Bár itt még lényegesen jobb dolguk van az embereknek, mint az ország más bányáiban. Aki egy kicsit is szeretne produkálni, az nem kizárólag a bányából él. Ezt itt a vidék hozza magával. Ragyogó termőföldek, szőlőművelésre alkalmas területek. Itt majdnem mindenkinek valamije van. Volt itt is sztrájk, de itt lényegesen jobb a hangulat, mint az ország más bányáiban. Csak egy szűk csoportnak volt elképzelése a sztrájk. Elhibázott dolog volt, és ez abból derült ki, hogy pillanatok alatt meg lehetett oldani. Ha elért az ember egy nívót és ahhoz, hogy ezt tar-

tani lehessen, mindenkinek meg kell feszülni, akkor rossz a hangulat. Szerintem inkább ez érződik.

– *Mit szólnak a felszámolás-hoz?*

– Mi? Semmit! Nem tudunk mi ehhez szólni semmit. Nekünk semmi közünk hozzá. – Félnek? – Én személy szerint nem, sok mindenhez értek, találok magamnak mást. De a többiek? Lakástól kezdve minden itt van. Szinte mindnek OTP-je van. Hogyan nyöggje ki a részleteket? Máshol 6, 7, 8 ezernél többet nem keres. Egy átlag bányász fizet havonta 6 ezer forint törlesztést. És ha bezárják a bányát akkor mit csinál? Ez a kormány rosszabb mint a kommunisták. Akkor legalább meg voltunk becsülve, most meg szarok vagyunk.

– *Nagyon közvetlenül és természetesen beszélget itt el egymással vājár és akár üzemigazgató is. Általában ismerik is egymást.*

– A vezetők és fizikai dolgozók közti jó viszony abból adódik, hogy bányászdinasztiaiak éltek itt, más munkahely nem is volt, apa után a fia is ment a bányába. Mind ismerték egymást.

– Lippert úr szerint a bányászoknak más lelki világuk van mint a többi embernek. Más az emberségük, a jellemük. Nehéz megérteni őket. Közvetlenek, szókimondók, de nagyon segítőkészek. Kívülálló ezt nem is érti meg.

– Az volt a baj, hogy egy bányász generációt elengedtek – mondja az egyik vājár az üzemvezető-helyettesnek. Nincsenek hozzáértők, őket nem lett volna szabad elengedni. Nincs csillás,

két nap után odarakják őket vājárnak. Egy olyan szakmában, ahol két-három év után lehetne! – Ha nem történik meg a bányászat visszafejlesztése, nem maradt volna ki az a generáció. De ez nem rajtunk múlott – válaszol a vezető-helyettes.

– *Mit gondol Komló és Pécs esetleges szétválásáról.*

– Erre nincs felkészülve Komló. A vállalat sokmindent átvállal jelenleg. Például a szénértékesítést... stb. Ha szétválna sokminden magának kellene megoldania, erre viszont nincs ember. Szakmai akadályai is vannak, ugyanis Vasas és Komló összeér. Egymásba érnék a bányák. Vasas össze van kötve Bétával. Béta számításba jöhet, mint vasasi kihúzó akna. Béta össze van kötve Zobákkal, az előbbi legalsóbb szintje az utóbbi első szintje. Összefüggő bányarendszer nem lehetne szétválasztani, már mint művelés szempontjából.

– *Reszler úr, Ön mit gondol a szénbányák jövőjéről itt a Mecsekben?*

– A bánya jövője nemcsak gazdaságosság kérdése. Ha bele gondolok abba, hogy a máshonnan idehozott szén vonatkozásában milyen szállítási költségek merülnek fel, valószínűleg van jövője a mecseki szénnek. Az államnak egyébként is gondoskodnia kell az elbocsátott dolgozók sorsáról. Az átképzés, a segély komoly összegeket emészt fel az államkasszából. Reménykedünk, ugyanis Dunaújváros újból igénytel lépett fel. Bár a kormányzati döntés egyenlőre még várat magára, hangsúlyozom, hogy karcsúsítás szükségeltetik, a bánya termelését csökkenteni kell.

Ha lesz figyelmeztető sztrájk...

Jambricsek Józsefet, vállalatunk szakszervezeti titkárát kérdeztem néhány országos jelentőségű bányászatot érintő kérdésben.

– Pesten járt BDSZ-ülésem, mi történt ott?

– A szerkezetátalakítás volt a témája, másrészt pedig a rendkívüli kongresszus előkészítésében döntött a szövetségi tanács.

– Mi az ami itt nekünk fontos abból, ami ott elhangzott?

– A téma mindenképp érdekes. Az augusztus 30-i kormánydöntés részmegoldást hozott. A kormány döntött a várható szénárakban, és a vállalatok adósságállományának rendezése ügyében. De féltett egy fontos témát a bányászati szerkezetátalakításon belül, amelyet humán oldalnak nevezünk, az emberi tényezőkkel kapcsolatos. Ezt a kormány szeptember 30-ig tárgyalja és kívánja parlament elé terjeszteni. A szakszervezet aggódik azzal kapcsolatban, hogy milyen döntés fog születni. Első téma a szénár. Vass László a Szécsiek igazgatója tájékoztatást adott a kormányülésről elmondta, hogy a szénár lehetőleg közelítse meg a világpiacon árat. Ez a „lehetőleg” olyan nyitott kaput hagyott a szénárakon belül, hogy lehet, hogy január 1-vel még sem lesz világpiacon a szénár. Továbbá figyelembe kell venni a szénárnál, a környezetkímélő hatást, ami a kén miatt lehet, hogy tovább fogja mozdítani az árakat lefelé. Gondot okoz, hogy a vállalat meg tud-e felelni a szénáraknak és akkor újból kezdődhet előlről minden. A 32 milliárdos szénbányászati beruházási teherből a kormány most 7 milliárdot

vállalt át. Ezt az összeget négy aknára fogalmazta meg, a Mecseket ebből az István-aknai beruházás érinti. Vállalatunk egy szerény összegre számíthat. Másik gond a szállítói sorbanállás, ami nem kormányral szembeni tartozás, hanem más vállalatok felé. Ha ezek az adósságok nem lesznek lerendezve, félok, hogy hiába lesz új szénár a működésképeség pont az adóssághányad kapcsán megkérdőjeleződik. A szövetségi tanács állásfoglalást fogadott el, amit a minisztériumnak meg fog küldeni. A humán blokkon belül pedig, kifogásoltuk azt a tényt, hogy a kormány megint úgy döntött, hogy a dolgozókat érintő, érdeklő kérdésekben nem hozott döntést. Pedig ez már nem halogatható, mert a dolgozóknak nagy feszültség halmozódott fel. Szeptember közepén vagyunk, és tudjuk, fény derült arra,

hogy még mindig alapvető viták vannak a humán blokk kérdéseiben.

– Konkrét elképzelések megfogalmazódtak-e?

– Így konkrétan nem került kibontásra, de szerepel itt az adó, a 4 000 műszak. Az állásfoglalás lényege, hogy agodalmunkat fejztük ki, képes lesz-e ez a kormány előkészíteni a parlamentre a döntést. Ha nem, nekünk van érvényes álláspontunk, a szakszervezetnek a végsőig el kell mennie.

– Mennyiben fogadja el partnernek a kormány a szakszervezetet, véleményüknek mennyiben adnak helyt?

– Az a tény, hogy a kormány a bányászatot napirendre tűzte az azért jelenti azt, hogy a bányászat rendezésének be kell következnie. Az valóban kérdés, hogy ez milyen eredményes. A kormány a véleményünket figyelembe vette, és nemcsak a miénket, a dolgozókat is.

– A kormány milyen garanciát adott arra, hogy a dolgozói véleményeket beépíti döntéseibe?

– Tény, hogy a kormány képviseltette magát a szövetségi ülésen minisztériumi képviselőkön keresztül. Ez azt jelenti, hogy kíváncsi a szakszervezet véleményére.

– Ez nem jelenti feltétlenül azt, hogy a szakszervezet véleményét a kormány figyelembe is fogja venni.

– Akkor más eszközökhöz kell nyúlni. Már júliusban is felvetődött, hogy nem kell-e a kormányt egy országos bányászati sztrájkjal figyelmeztetni, hogy rendezze végre a bányások sorsát. Ha szeptember végéig a kormány ezt nem készíti elő, én nagy lehetőséget látok abban, hogy be is következhet egy október eleji figyelmeztető sztrájk.

– Én úgy látom, hogy rossz tapasztalataik vannak a bányásoknak. Arra senki nem ad garanciát, hogyha sztrájkolnak, a kiesett időt nem kell ingyen pótműszakokkal ledolgozni. Végülis ez nem a kormány ügye, a vállalati gazdálkodást érinti.

– Ez a helyzet megfontolandó, a sztrájkot nagyon komolyan kell venni. Nem szabad visszaélni a dolgozók jövedelmi helyzetével.

Véleményem szerint októberben egy kétórás figyelmeztető sztrájkot kellene tartani, hogy megszülessenek a humán döntések a dolgozók ügyében. Ezt ők már elmondták, a szakszervezet csak tolmácsolta. Félő, hogyha megszületik a döntés a szénbányákkal kapcsolatban, akkor sem lesz működésképes a vállalat, mert nem lesz munkaerő. Itt-hagy bennünket minden bányász. Az ő munkahelyi körülményeit is rendezni kell. Ezért kell a humán oldali döntés.

– Mennyire bíznak a bányászak jelenleg a szakszervezetben?

– Ezt nehéz volna így kijelenteni, hogy bíznak vagy nem bíznak. Egyéni gondok kapcsán esetleg nem rendeződnek a problémáik. Én hiszem azt, hogy a dolgozók többsége érti és érzi, hogy erre szükségük van. Hogy szakszervezet vagy munkástanács, azt mindenkor a vállalat helyzete dönti el. Van ahol munkástanács van, van ahol független szakszervezet. Én hiszem, hogy a Mecseki Szénbányánál ez a szakszervezet fel tudja vállalni ezt a feladatot. Én nagy sikernek érzem, hogy 20 százalékos béremelésre tudtuk kényszeríteni a vállalatot. Ilyen béremelés más bányavállalatnál nem volt.

Sarkadi Kálmán

1940-1990

Hosszú szenvedés után 1990. október 2.-án elhunyt Sarkadi Kálmán a BDSZ Mecseki Szénbányák Demokratikus Szövetségének titkárhelyettese.

32 évig volt a vállalatunk dolgozója. 1985. novemberéig a Pécs Bányüzemben dolgozott különböző beosztásokban, kezdetben föld alatti fizikai munkakörökben. 1985. november óta haláláig a szakszervezeti szövetségünk titkárhelyettese volt.

Temetése 1990. október 10.-én 13.00 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Az utóbbi években a bányában áldozatokat szenvedettek közt közel felerészben lengyel neveket találhatunk

Meddig maradnak a lengyelek?

Még nem dőlt el, hogy jövőre szükség lesz-e a lengyel vendégmunkásokra. Az egyeztető tárgyalások majd októberben kezdődnek. Évről-évre tendencia, hogy a vállalat építi le a lengyel létszámot, de az még kérdéses, hogy milyen mértékben sikerül őket pótolni magyar szakmunkásokkal. Nincs annyi magyar vājár, hogy a lengyeleket helyettesíteni lehetne. Komlón a vājáriskolában évente kb. 20 ember végez, ha egyáltalán a szakmában marad. Ha jövőre is kell ennyi szemet termelni mint idén, akkor a lengyelekre továbbra is szükség lesz.

Hogy hány fő kell pontosan az a jövő évi elszámolás híján nem határozható meg. Úgy tűnik, hogy létszámelátás szempontjából ki tudják elégíteni az itteni igényeket. A Copex és a Comopex nevezetű külkereskedelmi vállalat bonyolítja az idegen munkaerő munkavállalási rendszerét Magyarországon, ők határozzák meg a többi feltételt, történetesen a béreket is. A vállalat a külkereskedelmi céggel köt szerződést.

Ellentmondásosnak tűnik, hogy Pécselt és Baranyában nagyarányú a munkanélküliség, a vállalat mégis idegen munkaerőt alkalmaz. Valójában nem ellentmondás, mert a hazai munkaerőközvetítő szerv nem tud ide irá-

nyítani szakképzett vājárt, csak segédmunkásokat. Igen gyakran előfordul, hogy az általuk ideirányított személy egészségügyi okok miatt nem alkalmas. A vállalat idén 500 szakképzett dolgozót kért a munkaerőközvetítőtől, ezt az igényt azonban nem tudták kielégíteni. Ezért az idegen munkaerő, főként vājárok terén. Szó volt oroszokról is, voltak tárgyalások, de kedvezőbb feltételeket biztosítottak számukra Csehszlovákiában, NDK-ban. Az összes föld alatti dolgozó 2 700 fő körül van, ebből jelenleg kb. 410-430 a lengyel.

Azt sem szabad elfelejteni, hogy egy vājár munkahelyre hét másik épül, ha nem lennének a lengyelek igen sok más, pl. villanyszerelőt, műszakit... stb. kellene leépíteni, a vājár ugyanis a termelés első láncszeme. Egyébként is már jól működik a lengyel kapcsolat. Kiépitett feltételekkel látja el őket a vállalat, saját műszakkal, saját járművel, orvossal.

Azt mondják vezetőjük szigorú, tőlük itt nagyobb munkafegyelmet várnak el. Ragaszkodnak az itteni helyükhöz, na nem azért mert itt többet keresnének mint otthon, hanem a jól bejárattott lengyel-magyar „feketepiac” meghozza a plusz jövedelmet.

Gomba az aknában

A komlói III-as akna sorsa, mint szénbánya már megpecsételődött. Bezárták, a külszíni épületeket ott állnak üresen, kihasználatlanul. Lebontásuk nem kevés pénzt emésztene fel. Úgy tűnik, nem is kell őket lebontani.

Jelentkezett ugyanis egy vállalkozó, az épületek hasznosítására vonatkozó ötlettel állt elő. Orosz László – a vállalkozó – azt mondta, a csiperkegomba természetéhez szükséges gombakomposzt piacépes áru. A Pécsi Állami Gazdaság gyártja ezt a terméket Üszögpesztán, de kapacitásukkal nem tudják kielégíteni a keresletet. A III-as akna épületeiben van lehetőség kisebb volumenben előállítani a terméket. A Mecseki Szénbányák vevőnek bizonyult az ötletre.

A beruházás mintegy 10 millió s vājárszáma új munkahelyet teremtene, ezért úgy tervezik, hogy a beruházás költségeinek 30 százalékát munkahelyteremtő pályázat útján kerítenék elő. A gombakomposzt előállításához lótrágya, tyúktrágya, szalma, melasz és gipsz szükséges. Ezt az összeállított keveréket oltják be azután gombacsírával. Az így elkészült gombatönköket már állíthatják is be pincéikbe a gombatermelők. A hely annál is inkább alkalmas, mert a trágya miatt nem lehet lakott területen foglalkozni ilyenmivel.

A KÖJÁL áldását adta a dologra, természetesen az előírások betartása mellett. Az infrastruktúra adott, a Kft létrejöttének, a termelésnek esetleg egyéb hatóságai kizáró körülményei nincsenek. És, hogy a Mecseki Szénbányák se járjon rosszul – mert ügye minden vállalkozásban van kockázat – megkereste a legjobb garanciát befektetéssel megtérülésére.

A vállalkozó, Orosz László adja a technológiát, amit a Kertészeti Egyetem fog szakvéleményezni, és hogy nyomtatékot adjon a várható nyereségbe vetett bizalmának, jól végzett munkájában érdekel legyen, 200 ezer forint saját összeget ő is befektet a tüzretőke állományba. Eddigi számítások szerint a nyereség éves szinten 4 millió forint körül várható.

Kérdések és válaszok

Teljesítményhez kötött bér legyen

Az üzemi élet problémáival kapcsolatos kérdőívet töltötték ki Vasason a dolgozók. A fizetéslistával átadott kérdőíven néhány, a szakszervezeti mozgalmat és a vállalat belső helyzetét érintő kérdésre vártak választ. A kérdésekre adott válaszokból kiderült, hogy a dolgozók nagy többsége szívesen maradna a jelenlegi szakszervezetnek tagja, de a vezetőket újra kell választani és a szakszervezetnek erőteljesebb dolgozói érdekképviseletet kellene folytatnia.

Nagyjából ugyanannyian voksoltak a jelenlegi szakszervezet helyett megszervezett új független szervezetre. A szakszervezeti mozgalom hosszú idő óta vitatott kérdése a nyugdíjazás feltételeinek meghatározása. Ezzel kapcsolatosan fogalmazódott meg a kérdés, mi a véleménye harcoljunk-e a tervezett 25 éves föld alatti munkaviszony utáni nyugdíjazás olyan mértékű változtatásáért, hogy a Mecsekben legyen 4 000 műszak, vagy 25 év a nyugdíjazás alapja? Az „egyiket sem javaslom” meglepően magas arányszámot kapott, ami mutatja a bizonytalanságot, a dolgozók álláspontjainak ellentmondásosságát. Arra a kérdésre, hogy a következő áremelés kapcsán részt venne-e egy kétórás figyelmeztető sztrájkban, az igen válaszok aránya elsőprőben magas, az összes válaszadók több mint 90 százaléka gondolja így. Nagyon sokan még keveselték is ezt a két órát. Javasoltak ennél hosszabb – kirívó esetben 24 óra – idejű sztrájk tartását is.

Kialakult egy egységes kis csoport is, mely válaszáiban következetesen kitartott a jelenlegi szakszervezet mellett, újjáválasztást nem igényel, önállóbb üzemi kereteket követel, 100 százalé-

ban kiállt a sztrájk igenlése mellett. Rákérdeztek a jelenlegi bérezési rendszer teljesítményhez kötött bérezési formára való megváltoztatására. A válaszok többsége e kérdésben az igen volt. A legmagasabb arányú igen válaszokat a jelenlegi szakszervezetet megtartó, de új választásokat követelő csoport adta. Nemleges válaszokat a megkérdézetteknek mindössze nyolc százaléka adott.

Az üzem jövőbeni helyzetét lényegesen befolyásolja az a tény, hogy milyen szervezeti keretben tevékenykedik a későbbiekben. E problémakör eldöntéséhez kérték a dolgozók véleményét abban, hogy maradjon-e a jelenlegi vállalati irányítás, avagy követeljék az üzem önállóságát, esetleg kislétszámú vállalati központ legyen üzemi önállósággal. A dolgozók

nagyobb része az önálló üzem álláspontjára helyezkedett. A legtöbb szavazatot a „kislétszámú vállalatvezetés üzemi önállósággal” lehetőség kaptá.

A szakszervezet rákérdezett a vezetők munkájára is. Az üzemvezetőre, üzemvezető-helyettesre és a főmérnökre vonatkozó válaszokat kiértékeltek, üzemem belül nyilvánosságra hozták. Az elemzést befejezve világossá vált, hogy a bányászok álláspontja fokozatosan radikalizálódik. Ennek az új álláspontnak a képviseletét várják vezetőiktől is. Csak azoknak a tisztségviselőknek fognak bizalmat szavazni, azokat legitimálják, akik velük egy hullámhosszon élnek. Ez sem elhanyagolható tanulság a tömegesen követelt új kongresszus, az új választások előkészítése idején.

Ünnepeltünk?!

Jogos a kételkedés. A sajtó, a televízió azt harsogja, hogy a bányászat veszteséges, a veszteséges üzemeket pedig be kell zárni, fel kell számolni. Ilyen körülmények között ünnepi hangulat? A legtöbb ítélet azok szájáról hangzik el, akik a bányászatot nem ismerik. A bányászat nem egyszerűen szakma. A természeti veszélyek sajátossá formálták a bányász egyéniségét. Ősi munka, mert nélkülözhetetlen, alapvető természeti kincseket hoz a felszínre.

Története az ősök korába nyúlik vissza, az anyagi kultúra fokmérője. Saját kultúrája van, népszokások, bányászdalok kísérik történetét, a bányász személyiségéről, emberségéről, vendégszeretetéről szólnak. Egy sajátos életmód, hivatásszeretet, veszélyeket rejtő foglalkozás. Küzdelem az elemekkel, a természettel. Ez a küzdelem egyidős a bányászattal, de ezek az elemek megismerhetők és legyőzhetők. Másrészt küzdelem az életért, tisztelet az áldozatokért, mint a bányásznap is.

Hittük, hogy a kizsákmányolás megszűnik 47-től, a bányák államosításával. Valóban javultak az életkörülmények, munkafeltételek, megbecsültség. Hittük, hogy ezzel vége a bányászatért a társadalommal folytatott harcnak.

Még felocsúdni sem volt idő, mikor megjelent az újabb front, a szemlélet frontja. Oka, hogy a fejlődés és piac törvényszerűségeit figyelmen kívül hagyó tervutasításos rendszerben egyre

több hely jutott a szubjektív döntések sorozatának. Az 50-es évek vas és acél országa szinte falta a szemet, bekövetkezett a bányászat extenzív fejlődése.

A 60-as évek szénhidrogén korszaka újra hullámvölgybe dobta a szénbányászatot. A 70-es évek eocén és liász időszaka újra a fejlesztést jelentette a szénbányászatnak, ám megfelelő feltételek nélkül. A 80-as évekre az ipar felélte minden tartalékát, eljött a pusztulás időszaka. A bányászat minden társadalomban ellentmondásos helyzetben van. A hatalom ugyanis nem szívesen áldoz a távoli jövőnek, ezért a bányászat a mindenkorai hatalommal vitában, harcban áll, rabló gazdálkodásra kényszerül. A bányászatban szükséges 15-20 éves előrelátás nem adatott meg nekünk az elmúlt időszakban.

Az elmúlt 40 év diktatúrája szétfűzta a munkafegyelem és erkölcs tartó oszlopait. A hatalommal való visszaélés tendenciája elérte a bányászatot is. Az ágazatban visszafordíthatatlan

folyamatok indultak meg. A tervutasításos gazdálkodás csődjeként a termelési kapacitások spontán felszámolása, a termeléshez szükséges létszám elvándorlása. Évek óta tartanak a pénzügyi gondok, a bizonytalanság.

A jövőbe vetett hitnek és optimizmusnak mégis alapja lehet a piaccgazdaságra való áttérés, az energiakoncepció átértékelése. Eljöhethet az az idő, amikor a szén az öt megillető helyre kerülhet az energiahordozók között. Energiaimportunk nagy része a Szovjetunióból származik, ahol a gazdaságot végiggondolva felmerül a kérdés, hogy szabad-e importra támaszkodni, amikor hazai földünk tekintélyes mennyiségű szénrel rendelkezik. Van alapja a bizakodásnak, hogy a gazdaságosság reményében sikeres átalakítást tud a vállalat végrehajtani.

Ünnepléshez ugyan kevés volt ez a remény, de összefogással adjunk tiszteletet a helytállásnak, szolidaritásnak, önfeláldozó hősiességnek.

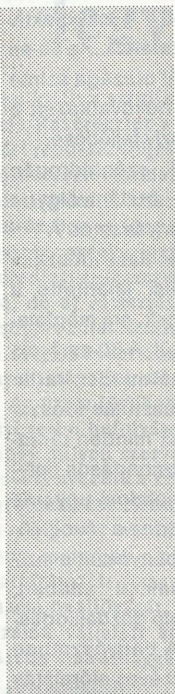

Csertető emléke

A csertetői bányász emlékművet az 1937. február 24-i sortüz emlékére építették. A szomorú történet a DGT idejében játszódott. Ebben az időszakban a városban már januártól kezdve mozgolódás volt az egyetemisták között is. Addigra a DGT és a magyar állam viszonya erősen megromlott. A helyzet az volt, hogy a DGT mint bécsi tőkés cég diktálhatott. Felajánlotta ugyan a DGT a pécsi bányát megvételre a magyar államnak még korábban, de olyan áron amit a magyar állam nem tudot megfizetni.

A béremelési követelésekre a DGT rendszeresen úgy reagált, hogy közölte a magyar állammal, amennyiben több szemet vesz, akkor emel bért, így feloldható az országban a feszültség. A sztrájkok, a gyülekezések rendszeresek voltak, de mindazidáigi erőszakos megmozdulás nem volt, mindig meg tudták oldani ugyanis a fenti módon a problémákat. 1937-re azonban annyira megromlott a viszony, hogy a magyar állam és a DGT már nem tudott egyezkedni. Ekkor jöttek a bányászok, és egy 1933 évi, megelőző bércsökkentést kértek vissza.

Először a bányáigazgató pozitív választ adott, de miután nem teheti önállóan, a központtól Bécsből várta a választ. Február 18-án Bécs nemleges választ adott. Ekkor a szociáldemokrata párt a bányászok mellé állt. Mivel az események erősen szervezetlenek voltak, a dolog gyakorlatilag sztrájká torkololt, Vasason 260 bányász nem jött fel. A szociáldemokrata párt ekkor elhatározta magát, mert az egyezés szerint

Az idei bányásznapon is kegyelettel emlékeztek meg a csertetői tragédiáról.

nem lett volna szabad sztrájkba kezdeni. Akkor a DGT kérésére a vasasi Thomen-aknát a rendőrség elfoglalta.

A bányászok úgy döntöttek, elfoglalják Szent István-aknát, bevonulnak a pécsi DGT központ elé, a Déryné utcába. Mikor jöttek Pécsre Csertetőn át a dombon, egy szűk utcában belefutottak egy öttagú csendőrőrszabatszába. A csendőrök felszólították őket az oszlásra.

Amikor szuronyok és figyelmeztető lövések hatására sem széledtek szét, a csendőrök leadták a sortüzet. Egy halott és 10 sebe-

sült lett az eset szomorú eredménye. Másnap még ketten belehaltak sebesülésükbe. Mindenki félt a további megmozdulásoktól, de már nem történt semmi. A vasasiak, akik lent maradtak a bányában, nem tudták elhinni, hogy nem történik a külszínen semmi, hogy a DGT azonnal bezárta aknáit. Megjött az ígéret a DGT részéről a béremelésre, és a felszólítás, hogy a bányászok szálljanak ki a bányából. Két nappal később a DGT már az elbocsátó leveleket kézbesítette. 15 fő szervezőt azonnal, majd kb. 160-at két hetes felmondással küldtek el.

Zenekar a pódiumon

A Mecseki Szénbányák fúvószenekarának a József Attila Művelődési Ház ad otthont. A ház igazgatóját, s egyben zenészt Csatlós Ferencet kérdezem a zenekarról.

– *Mióta létezik a zenekar?*

– 1913 óta. Először Lámpásvölgyben találtak zenet, akkor telepítették ide a sziléziai bányászokat. A zenei hagyományokat ők hozták magukkal. A bányászatban a fúvószenének mindig is voltak tradíciói. – Hányan vannak jelenleg, és mennyi a bányász közülük? – Jelenleg 56-an vagyunk, de már nem jellemző, hogy bányászok zenélnek itt. Tíz éve még a fele bányász volt, ma már csak a társaság harmada. Annak idején csillések, vajúrók, segédvajúrók, mozdonyvezetők tették ki a zenekart.

– *Hogy alakult az elmúlt időszak folyamán a zenei fejlődése a társulatnak?*

– Kezdetben a bányászok saját ünnepeiken zenéltek. A magyar zenei élet fejlődése azonban változásokat hozott. Az 50-es években bűn volt játszani egy templomi bányászindulót és sok más is. A művészetek egy másik ága fele tolódot a fúvószene is. Leginkább a művészkedés irányába volt egy ferde vargabetű. Bizonyos szempontból eredményes volt, de nem a közönség felé. Márpedig egy zenekarnak az elfogadottsághoz két lehetősége van, vagy a közönségnek tudjon játszani, vagy művészi szinten tudjon zenélni. A kettő között óriási különbség van, a mi közönségünk a népszerű melódiákat szerette, de nem ez volt a követelmény. Szinfónikus zenekari átíratokat kellett játszani.

– *A bányász himnusz mikori?*

– Nem kutattuk ugyan a származását, de nagyon régi. A DGT idejében már ezt játszották. Nagyon hasonló a bányász himnusz a lengyeleknél és a jugoszlá-

voknál is. A motívumai ugyanazok. Az egy gyökérről való származást nem lehet elvitatni. A dal egyébként monoton, gyászos hangulatú, arról beszél, hogy leszállok és nem tudom feljövök e. A zenében van egy felszabadultabb felszálló ág, amikor a bányász megérkezett, hazajött.

– *Miből gazdálkodik a zenekar?*

– A zenekar a József Attila Művelődési Ház önálló művészeti csoportja, gazdálkodásához az anyagi feltételeket a szénbányák biztosítja. Ezért cserébe a vállalat ünnepein, a temetéseken is zenélünk. Egyébként hetente kétszer itt próbálunk a házban. A komlói társulatot a tanács is támogatja. Szereplésünkkor valamicske fizetést kapunk. Vannak színházi zenészeink, művészeti főiskolásaink is, a gyakorlásokért minimális próbadíjat kapunk. Ez nem kereset, csak a sörre elég. A zenélést mi hobbyból, szerelemből csináljuk.

– *Milyen a zenekar hazai rangja, elismertsége?*

– Társaságunk az országos fúvószenekarok között az első tízben benne van. Sikerült megőrizni egyéni arcunkat. Repertoárunkban az egyházi énekeken kívül, Gershwinen keresztül Chopinig eljutottunk. Fesztiválokon veszünk részt. Mostanában ugyan kevesebb külföldi fellépésünk van, de a zenekar azért megjárta Franciaországot, Bulgáriát, Lengyelországot, Csehszlovákiát, Ausztriát. A zenekar benne van a köztudatban, ismernek minket. Pécsen jelenleg az ércbánya zenekara jobb, de van egy egészséges rivalizálás, és hát persze időnként elcsábítás is, de valójában sokat segítünk egymásnak.

– *Milyen a légkör?*

– Ó, hát mi nagyon családiasan vagyunk együtt, összetartozunk. Évek óta ismerjük egymást, együtt zenélünk, rendszeresen tartunk családi esteket is.

Tanbánya:

Domonkos Ferenc fa. szállítógépész, Mauch Jakab fa. mozdonyvez., Major Géza tanbányavezető.

501. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola:

Bogdán László gyakorlati okt. vez.

35 éves Bányász Szolgálati Érdemérem gyémánt I. fokozat külszíni

Komló Bányauzem:

Csábi Pál száll. gép., Erni Péter forg. ir., Horváth János b. mérő, Hölgye Zoltán mozd. vez., Molnár Józsefné TB. számfejtő, Sámson Géza vágár, Tatai Károlyné mű. rajz. Tóth László művez.

Pécsi Bányauzem:

Brandt Béla Közp. Bányam. Áll. Pk., Horváth György csatlós, Kovács Imre mentő műszerész, Petrovski Pál lakatos.

Északi Bányauzem:

Gyémánt Istvánné tel. kez.

Külfeljéti Üzem:

Fuchs Miklós forgalomirányító, Pusztafalvi Gábor főmérnök.

Nagymányoki Brikettüzem:

Sármány Gyula préskez., Wusching József művezető.

Villamos Üzem:

Baracska Jenő vill. sz., Cserfai János üzemvezető, Gaál József fa. vill. sz., Gruber Jánosné műszakj., Kovács Árpád vill. sz., Pecsnyig Kálmán elektr., Tóth József V. lámpakezelő.

Szénélőkészítő Üzem (Pécs):

Glück Dezső csop. vez., Sértő Péterné mintaszedő, Kaszás József rakodó és szállító munkás, K. Német Béla vezető, Richter József forgácsoló, Székely Sándorné portás, Németh Lajos szem. vez.

Szénélőkészítő Üzem (Komló):

Bán Ferenc kőtép. kiszolg., Járai Vilmos forgácsoló.

Anyagellátó Üzem:

Heil György tég. vez., Ábrahám Károly forg. ir., Kocsi Ernő forg. ir., Péter Béláné szla. ell., Koós Ferenc üzemőr, Tóth Lajos rakt. és száll. m., Böröndi József rak. és száll. szerv.

Központi Gépüzem (Komló):

Merkl János lakatos, Bánusz Ervin művez, Nagy Józsefné könyvelő, Vadász Ferencné könyvelő, Molnár Pálné vez. könyvelő.

Szolgálató Üzem:

Schneider József közp. f. szereplő, Zombár József kovács, Gász János kubikus, Simó Sándor vill. sz.

Építési Üzem:

Appel Mária portás, Baumgartner Sándorné személyzeti és oktatási vezető, Balogh Márton tetőfedő, Deák Ferenc köműves, Hetényi Győző ács-állványozó, Schubert József köműves, Till Jenő betanított munkás.

Igazgatóság:

Mányó Mihály igazgató, Varga Ernő osztályvezető-h., Kajdi Károlyné könyvelési csop. vez., Cserfai János üzemvezető.

Tanbánya:

Jáger Béláné számvit. vez., Marton László gazdasági vezető.

GEOPARD Kft.

Specht János műszaki kutató, Tóth László számviteli csop. vez.

501. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola:
Kassai János szakoktató.

Zaj és minőség

Az Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület Zajcsökkentési szakosztálya, együttműködve a Közlekedéstudományi Egyesülettel és a Gépipari Tudományos Egyesülettel 1981 óta évente más és más témakörben rendez meg a Zaj és Minőség című szakmai tanácskozását.

A szervezők permanens szándéka: ráirányítani a figyelmet arra a szoros kapcsolatra, ami a zaj és minőség – a különböző ipari termékek minősége, a környezet minősége, az élet minősége – között fennáll. A zajszegény ipari termékek ez évi témakörben a rendezvény címét akár „A zaj és az export”-ra is megváltoztathatnák.

Az idei tanácskozás fő témája ugyanis az ipari termékek akusztikai minősége, ami egyebek mellett exportálhatóságuk egyik fontos kulcskérdése. Ma, amikor a hazai termelés fejlesztése, korszerűsítése és exportképességének növelése halaszthatatlanul szükséges feladat, észre kell venni, hogy a zaj- és rezgésszegény termékek gyártása, csekély nyersanyagigényű volta mellett tág teret ad a szellemi tőke kamatoztatására, és speciális termékek esetén, világméretű piaci lehetőségekkel bir. Ezeket a biztató lehetőségeket célszerű lenne kihasználni. A nemzetközi tanácskozáson gyártók, kereskedők és felhasználók vesznek részt.

Hazai és külföldi szakemberek a gépészet, az építézet, a közlekedés és a mérés-technika tárgykörben tartanak előadásokat. A rendezvényt idén november 1-én és 2-án Budapesten a METESZ székház (V. Kosuth Lajos tér 6-8) I. em. 135. előadótermében tartják.

Moziműsor

Park(Pécs): október 1-től 3-ig: Balkezes bankrabló. 4-5-én: Mint a villám. Előadások: 15, 17, 19 óra. 8-tól 10-ig: Testőrborben. 11-től 14-ig: Bestseller. 15-16-án: Szörnyecskek II. - Új falka. Előadások: 15, 17, 19 óra.

Kossuth(Pécs): 1-től 3-ig: Balkezes bankrabló. Előadások: 10, 12, Cry Baby 2, 4, 6, 8 óra. 4-5-én: Kedvencek temetője. Előadások: 10, 12, Lévy és Góliát 2, 4, Az 54-dik hadtest 6, n9 óra. 6-7-én: Az 54-dik hadtest. Előadások: 10, 12, 6, n9 óra. Lévy és Góliát 2, 4 óra. 8-9-én: Testőrborben. Előadások: 10, 12, Lévy és Góliát 2, 4, Az 54-dik hadtest 6, n9 óra.

Kossuth(Pécs, klubmozg): 1-től 3-ig: Napló apámnak, anyámnak. 4-től 8-ig: A Hold kegyeltjei. 9-10-én: Imagine - In Memoriam Jon Lennon. 11-től 16-ig: Babette lakomája. Előadások: 16, 18 óra

Uránia(Pécs): 1-től 3-ig: Kedvencek temetője. 4-től 7-ig: Testőrborben. 8-tól 10-ig: Mint a villám. 11-12-én: Szörnyecskek II. - Új falka. Előadások: 15, 17, 19 óra. 13-14-én: Szörnyecskek II. - Új falka. Előadások: 4, 6, 8 óra. 15-16-án: A kalapácféjű. Előadások: 15, 17, 19 óra.

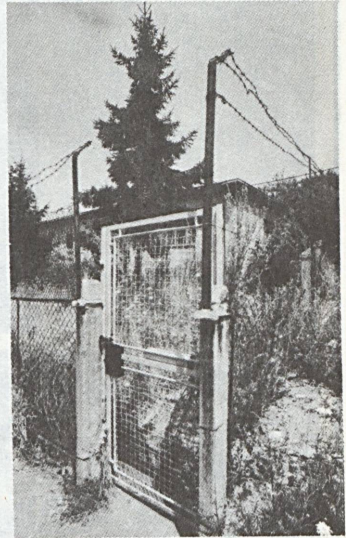
Zrinyi(Komló): 1-től 3-ig: Legénybúcsu. 4-5-én: A kalapácféjű. Előadások: 5, 7 óra. 6-7-én: Kedvencek temetője. Előadások: 4, 6, 8 óra. 8-tól 10-ig: Bízál bennem! 11-12-én: Testőrborben. Előadások: 5, 7 óra. 13-14-én: A Vadnyugat fiai. Előadások: 4, 6, 8 óra. 15-16-án: Mint a villám 5, 7 óra.

Hosszúhetény: 1-én: Kettős szerepben. 3-án: Úrgolyhók. 7-én: Porsche tolvajok. 8-án: Titkok háza. 10-én: Napló apámnak, anyámnak. 14-én: Segítség, felnőttem! 15-én: Vadászat a Vörös Októberre. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 6 óraker.

Pécsvár: 1-én: Total Recall-Schwarzenegger-Az emlékmás. 4-én: Porsche-tolvajok. 7-én: Titkok háza. 8-án: Kék bársony. 11-én: Segítség, felnőttem. 14-én: Csőre töltve. 15-én: Napló apámnak, anyámnak. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 3 óra.

Nem lesz kígyófarm

Az István aknaiaknak mégsem kell félniük a kígyóktól. Nem véletlenül röpített fel a hír úgy egy hónapja, hogy kígyófarm lesz a munkásórpihenőn István aknán. Felkereste akkor a Mecseki Szénbányákat három vállalkozó, akik kígyókat szerettek volna tenyészteni. Az állatok mérget a gyógyszeripar használja fel. A helyiség bérleti díját illetően már meg is született az egyezség, a helyiséget kiúrtatták. Aztán visszaléptek a vállalkozók, mondván, hogy nincs piaca a kígyómérgeknek, elképzelésük megalapozatlan volt. Mivel addigra a szerződés még nem kötött meg, így kártérítési eljárás nem lesz. A kígyók mérge helyett maradt a szénbányák beruházási osztályának bosszúsága. A környékbeliek pedig bizonyára nem mérgelednek tovább a kígyómérgen.

A volt munkásórpihenőt körülövező szögesdrórkéntés nem igazán nyugtatta meg a helyi lakosokat a hullók esetleges kitörési vágyának sikeres megakadályozásáról

**„SZERENCSE FELI”
BÁNYÁSZHIMNUSZ
Lakodalmas rock
kazetta megjelent!
Kapható: KÖSZ Iroda, Pécs
Rét u. 4.
Telefon: 15-701 és este
a Kuba presszóban a
zenésznél.**

Nemzetközi tanácskozás

A nemzetközi kapcsolatok szellemében rendez meg a stájer tartomány művelődési és képzési irányítója, prof.mag.Karl Kalcsacs vezetésével egy szakkollégium azt a tanácskozást, amely a felnőttképzés különböző területeivel foglalkozik. A tanácskozás, amelyet Grázban rendeznek, a horvát, magyar, osztrák, szlovén és román résztvevőkkel az aktuális kérdéseken túl egyben a nemzetközi együttműködés további útját is kijelöli.

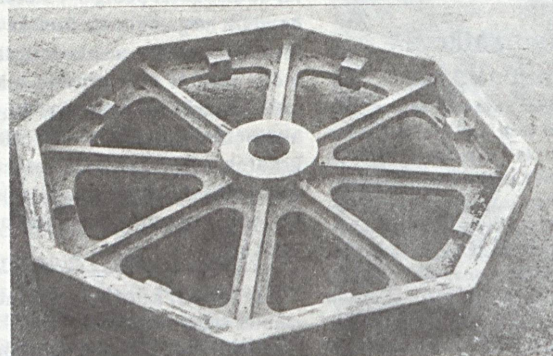
Súlyos üzemzavar Zobákon

Súlyos üzemzavart okozott Zobákon szeptember 25-én 20 óra 20 perckor a centrális szállítóaknába esett csille. A szállítójármű megrongált három vezetőgerendát, a lapos alsókötél pedig 3-4 méteres darabon megsérült. Az üzemzavar termelőkiesést nem okozott, személyi sérülés nem történt, a becsült anyagi kár 25 ezer forint. Az aknasérülések kijavítását megkezdték, a deformálódott vezetőgerendákat kicserélik, az újraindítás után fokozott ellenőrzésnek vetik alá.

Két szoba, komfortos, tehermentes lakás eladó.

Érdeklődni: 18 óra után. Komló, Sztahanov u. 4. Horváth.

ÖNTÖDE

MECSEKI BÁNYÁSZ

Kitüntetett bányászok

XXVIII. évfolyam 18. szám 1990. október 19. Ára: 4.60 Ft.

(12-13-14. oldal)

Nyitott Egyetem

...a tagozat hallgatóinak az okleveles üzemmérnöktől, illetve a mérnöktől elvárható tudást kell bizonyítaniuk: idegen nyelvismeret, a természettudományok, a mérnöki alapismeret, a mikroelektronikai ismeretek és a mikroelektronika igényes alkalmazását megalapozó választott szakmai kérdésekben.

(11. oldal)

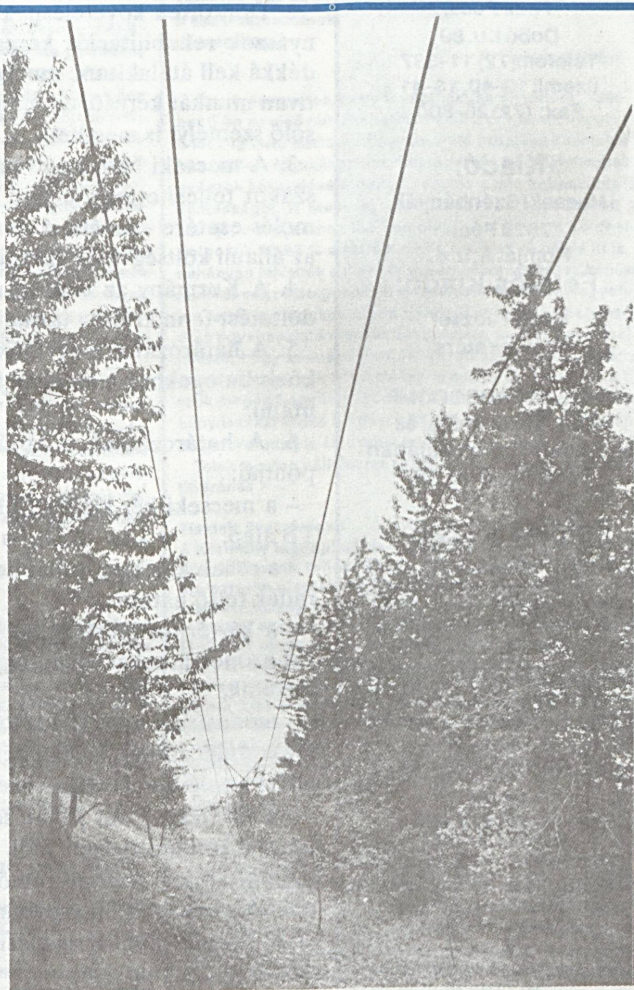
Kevés a vájáriskolás az 501-esben

(9. oldal)

Eladják az igazgatóság egyik épületét

Az eddigi tapasztalatok alapján az már csak álom, hogy sikerüljön az egész épületet kiadni, vagy eladni egy cégnek, vagy vállalkozónak.

(8. oldal)

Kétórás figyelmeztető sztrájk

Október 11-én a bányászok hiába várták, hogy a kormányúlésekről pozitív döntések híre szivároгjon ki, így azután kénytelenek voltak munkabeszüntetéssel figyelmeztetni az országirányítókat: kitartanak követeléseik mellett.

(3. oldal)

**MECSEKI
BÁNYÁSZ**
a Mecseki
Szénbányák
dolgozóinak lapja

**Felelős
szerkesztő:**

Békéssy Gábor
Szerkesztőség:
7629 Pécs,
Dobó I. u. 89
Telefon: (72) 11-337
üzem: 13-40, 13-41
Fax: (72) 25-800

Kiadó:

Mecseki Szénbányák
7629 Pécs
Komját A. u. 5.

Felelős kiadó:

Mester József
főmunkatárs

Készült a CARBOCOMP
Számítástechnikai és
Nyomda Kft nyomdájában
Pécs, Dobó I. u. 89.

Felelős vezető:

Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki
Szénbányák üzemében, a
bérügy osztályokon
Példányonkénti eladási ár:
4,60 Ft.

Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25917
Engedélyszám:
III.ÜLV/13/BA/1987
ISN 0134-0956

Hirdetési díjak:
apróhirdetés szavanként
7 forint;
keretes hirdetés hasábmilliméteren-
ként 10 forint;
gyászjelentés soronként 40 forint,
közöleteknek 100 forint;
olvasott tárgyak szavanként
10 forint

Amiről a kormány döntött...

A figyelmeztető sztrájk eredményeként a Kormány a határozat tervezetét megváltoztatta a következők szerint:

1. Nem került elvetésre a 25 év munkaviszony utáni nyugdíjazás kérdése, mivel olyan határozat született, hogy kiegészítő föld alatti műszakszámhoz kötött nyugdíjbiztosítási rendszer kerül kidolgozásra.

2. Döntöttek követelésnek megfelelően abban, hogy a bányások rehabilitációs keresetkiegészítést fix összegű járadékká kell átalakítani, amely a munkaviszonyban álló, az aktívan munkát kereső, de munkanélküli ellátásban nem részesülő személyt is megilleti.

3. A mecseki bányászatban a három, illetve négyezer műszakot teljesítetteknek járó keresetkiegészítéséért – felszámolás esetére – az állam visel felelősséget. Ennek fedezetét az állami költségvetés garantálja, ez utóbbi az új elem.

4. A Kormány az üdülési rendszerből kiemelve a gyógyüdültetést fenn kívánja tartani.

5. A határozatot megváltoztatták oly módon, hogy a szilikózis betegeknek a baleseti járadékot folyamatosan lehet kiutalni.

6. A határozatnak a korábbi követeléseinkre elfogadott pontjai:

- a mecseki ker.kiegészítés járadék fizetés lesz. Forrása a TB alap,

- a rehab.ker.kieg. túllépheti az átmeneti munkanélküli járadék felső határát,

- a kártérítés mértékének az emelése a károsult dolgozóval azonos munkakörben egyező béremelés mértéke szerint történik,

- módosítják a 89/1990./V.1./ MT rendeletet, a bánya műszaki dolgozóinak érdekében a keresetkiegészítés végkielégítésbe való beszámítását megyei hatáskörbe utalták,

- a természetbeni juttatások mentesülni fognak a járulék fizetési kötelezettségek alól.

Antal József miniszterelnök és Nagy Sándor MSzOSz elnök tárgyalásaira hivatkozva a szakszervezet ígéretet kapott arra, hogy további tárgyalási alapot képeznek az alábbi kérdések:

- a föld alatti pótlék forrásadóvá történő rendezése,
- nyugdíjas szénjárandóság költségviselése,
- kordedvezmény külszíni bányatárségek egyes munkaköreit, illetve palaválogatókat érintően,
- lakáshitel kedvezmények.

A figyelmeztető sztrájk elérte célját

1990. augusztus 31. Bányásznapi alkalmából Bod Péter Ákos ipari-és kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a kormányrendezi a hazai szénbányászat sorsát, mind a beruházási adósságtérhek, mind a bányászokat érintő szociális kérdéseket. Ehhez egy hónap türelmi időt kért.

1990. szeptember 17. Bányaiipari Dolgozók Szakszervezeti szövetségi ülése. Mecseki Szénbányák részéről felvetették a küldöttek, hogy ideje visszatérni az augusztus 31-én elhangzott kormányígéretekre, minthogy eltelt két hét látható intézkedések nélkül.

1990. szeptember 28. BDSZ Szövetségi ülés. Ekkorra már bizonyossá vált, hogy semmilyen döntés, intézkedés a kormány részéről nem született. A Mecseki Szénbányák küldöttei egy levelet adtak át a titkárságnak, amelyben követelték, hogy a kormány valdói világgiaclátó állapotban meg, a szén környezetkímélő hatása az árban ne jelenjen meg, mint vállalatot szankcionáló tényező, továbbá, hogy a 32 milliárdos szénbányászati beruházási teherből kormány által átvállalt 7 milliárd nem garantálja a vállalatok működőképességét, tehát a kormánynak a vállalati adósságok ügyét érdemben kell rendeznie. A szövetségi ülés ez alkalommal létrehozta a BDSZ sztrájkbizottságát, felruházta azzal a jogosítvánnyal, hogy a fenti kérdésekben különös tekintettel a humán blokkra, egyeztessen a kormánnyal. Amennyiben október 4-re, a következő szövetségi ülésre konkrétan értelmezhető lépések nem történnek a BDSZ általános bányászati sztrájkot hirdet.

1990. október 4. BDSZ Szövetségi ülés. Kiderült, hogy a kormány ezen a napon ülésezik, a bányászat kérdéseit is napirendre tűzte. Az előzetes információk szerint bányászattal kapcsolatos kedvező döntésekre lehet számítani. Mivel ez az információ bizonyosságot még nem jelentett, döntött a szövetség az október 5-i általános bányászati, 2 órás figyelmeztető sztrájkra. Felkérte a dolgozókat, hogy önkéntesen alapon csatlakozzanak, majd az alábbi szöveget telefaxon továbbította a bányászati vállalatokhoz.

Telex 'azonnali kézbesítéssel!'

A Bányaiipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségi Tanácsa mai ülésén tárgyalta meg a kilitásba helyezett figyelmeztető sztrájk kérdését. A tanácsülésen 65 szavazati jogú küldött vett részt, akik közül 63 fő (2 fő tartózkodása mellett) úgy döntött, hogy a tagsága megbízása alapján 1990. október 5-én országos figyelmeztető sztrájkot hirdet a bányaiipar valamennyi munkahelyén. A figyelmeztető sztrájk maximum 2 óra időtartamú, amelyet a műszakharmadok kezdetét követő első két órájában tartunk meg. Kérjük a Szövetségi Tanács döntéséről a munkahelyi kollektívákat értesíteni és a szükséges előkészületeket megtenni.
Budapest, 1990. október 4.

BDSZ Szövetségi Tanács

Ezekre reagálva a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége az alábbi levelet küldte telefaxon a BDSZ részére.

Tisztelt Szaktársak! A bányász társadalom hosszú ideje húzódozó, jogos követelésének megoldását támogatom, azzal személyesen is szolidaritást vállallok. A magam lehetőségével élve mindent elkövetek, hogy a bányászok problémái, minthogy valamennyi munkavállaló problémái lehetőleg tárgyalás útján, az érintettek között létrejövő megállapodások formájában mialóbb megoldódjon. Ennek érdekében személyesen is eljárta Antal József miniszterelnök úrnál, aki készséget mutatott az ország gazdasági teljesítőképességé-

vel összhangban álló megoldások felkutatására, az érdekegyeztetés erősítésére, intenzívebb tételésre. Mindezt azért tartom szükségesnek hangsúlyozni, mert személyes véleményem szerint meg kell próbálni elkerülni, hogy a munkáügyi konfliktusok kezelhetetlen sztrájkhullámokba torkolllanak, ami kilitástalan helyzetbe sodorja az országot. Ezzel együtt a döntések halogatása miatt a bányászok figyelmeztető sztrájkját elkerülhetetlennek és jogosnak érzem. A bányászok által lefolytatott reggeli figyelmeztető sztrájk azt mutatja, hogy a szervezők fegyelmelt, szervezett erként nyilvánultak meg és ez felbecsülhetetlen érték, ami igazit erét ad a szakszervezetnek
Jó szerencsét

Nagy Sándor

Az már ismeretes, hogy továbbiakban mi történt. 1990. október 5-én az első műszakharmad első 2 órájában, vagyis reggel 6-tól 8-ig tartó általános figyelmeztető sztrájkba kezdtek a hazai bányászok. Munkásgyűléseket tartottak, ahol felolvasták a bányászok követeléseit, hangsúlyozták a munkabeszűntetés önkéntességét. A Mecseki Szénbányáknál fegyelmelt volt a sztrájk, a helyzethez illő komolysággal álltak a kérdéshez. A dolgozók 90-95 % a sztrájk mellé állt. Volt rá példa itt is, hogy néhányan felvették a munkát. A bányafenntartáshoz kapcsolódó munkát végző dolgozók természetesen rendben, fegyelmelttén tették a dolgukat. Már a délutáni műszak is megkezdte a 2 óras figyelmeztető munkabeszűntetést, amikor Korompai Péter jog, hogy kedvező fordulat következett ez a, a kormány elfogadta a bányászok követeléseit, a nyitott kérdésekben a bányászok megérett együttműködését kérte, továbbá ígértették tettek a bányászokat érintő kérdések átfogó rendezésére. Délután 3 óra 36 perckor meg is érkezett a telefax.

Telex minden vállalat igazgatójának, szakszervezeti bizottság titkárnak :

Tisztelt Szaktársak!

A Kormány tegnapi döntése alapján kedvező fordulat állt elő követelésünk teljesítésére, illetve további tárgyalások: egyeztetés alapján való határozatok kialakítására. A figyelmeztető sztrájk elérte célját, az illetékes miniszter urakkal folytatott személyes tárgyalásaink, valamint dr. Nagy Sándor MSZOSZ elnök dr. Antal József miniszterelnök úrral valamint dr. Surján László úrral folytatott tárgyalásaink nagymértékben segítettek a konszenzus létrejöttét. Ennek alapján kérem a helyi szakszervezeteket, tagságunkat, hogy a délutáni, illetve éjszakai műszakváltáskor munkásgyűléseket tartsanak. A konkrét kormány határozatról és a további tárgyalásokról folyamatosan tájékoztatjuk tagságunkat.
Budapest, 1990. október 5.

Jó szerencsét!

Schalkhammer Antal főtitkár

Lapunk második oldalán olvasható az a telefax, amely a Kormány döntéseiről tájékoztatja a vállalatokat. A kételkedés perze jogos, hiszen konkrét döntés csak néhány kérdésben született, alapvető fontosságúak maradtak el. Többnyire olyanok is, amikéért a bányászok munkabeszűntetésükkel sikraszálltak. Az igazság azért az, hogy többre nem is vállalkozhatott a kormány, hiszen hatásköre csak eddig engedi. A le nem zárt kérdések megoldása törvénymódsóftást jelent, ezt pedig az országgyűlésnek kell elfogadnia. Mindenesetre, ha a kormány időhúzásáról, döntésképtelenségéről, vagy hanyagságáról van szó, a figyelmeztető határozatok tűnt. A bányászok és a bányászok közvetve kezükben tartják az ország energiaellátását, tehát követeléseiket ma már az asztalról lesöpörni nem lehet.

Vasason alakult meg

ELSŐ CSERKÉSZEK A BÁNYAVIDÉKEN

A húszas évek elején, amikor Banya újból magyar felségterület lett, kezdte meg cserkész-szervező munkáját Weyse Keresztély, s távoli Zalából ideszakadt néptanító. Tevékenységét megkönnyítette, hogy fő hivatásában is gyermekekkel foglalkozott, így nap mint nap visszatérhetett az új forgalmú ifjúságmozgalom propagálásához, a fiatalok következetes beszerzéséhez... E tevékenység tulajdonképpen a Vasasi Kulturkőr fiokmunkájaként realizálódott, E társadalmi szervezet munkássága igen széles skálán mozgott. A kör vezetői kezdettől fogva tudatosan törekedtek a terszerű és indokolt profilbővítésre. Nemcsak a szorosabban vett kulturális munkával foglalkozott csupán, hanem igyekeztek a lakosság minél szélesebb rétegeit – különböző foglalkozás és életkor szerint egyaránt! – ösztöszefogni, és nemes célokért megmozgatni. Ebbe a közhasznú profilba nagyszerűen beleilleszkedett a cserkész szervezet megalakítása, illetve atyai jóindulatú támogatása...

Kezdetben az itt élők még a gondolatától is idegenkedtek, valami különös szélhámériának tartották ezt az ifjúságmozgalmi szervezőmunkát. Az nemigen győzte meg őket, hogy másutt szintén folyik ilyen típusú szervező munka, és szép eredményekkel! Számukra, az itteni ősi fogalmak alapján teljesen felesleges dolognak ítélték meg, mely csak az időt rabolja, sőt pénzpazarlással jár... A gyermekeiket elvonja a mezői munkáktól, meg a ház körüli teendőktől, tehát káros!...

Első időkben a feltűnő kiállítási cserkész egyenruhát maskarának tartották és nevezték. A szívós szervező és agitáló munka azonban a vártnál gyorsabban meghozta eredményeit. A legmaradibbak is belátták, hogy nem felesleges,

mihaszna időtöltés a tanulók délutáni foglalkoztatása, mert sok gyakorlati eredményről adhatott számot a vasasi cserkész csapat. Különösen a napi jótétemények növelték az újdonsült cserkészek pozitív hírnevét!

Weyse Keresztély rendszeresen vitte a fiatalokat versenyekre, különböző összejövetelekre, például nagy táborokba. Helyi vonatkozásban a cserkészpark kialakítása a leglátványosabb teljesítményük...1932-ben a községtől tíz évi bérletre erdőrészt vásároltak. Páratlan szorgalommal és leleménnyel rövid idő alatt izléses parkká alakították át. A követelményeknek annyira megfelelt, hogy a pécsi őrsök több esetben itt táboroztak. 1935-ben zenekart alakítottak. A hangszerek beszerzésének anyagi terhéért nagyobb részt a fiuk és szüleik vállalták magukra. A gyarapodó zenekart a Vasasi Kul-

tura Egyesület hathatósan támogatta, tulajdonképpen annak ifjúsági fiókszervezetévé alakult. Rendszeresen utaltak át a cserkész csapatnak pénzüsszegeket főleg a zenekar alapításakor. A vasasi fiuk zenekara nemcsak az anyatelepülésen és annak vonzaskörzetében hanem Pécsen és a gödöllői Janboreen is eredményesen mutatkozott be.

Az 1923-ban alakított cserkész csapat a háboru előtti években szinte már valamennyi iskoláskorú fiatal magába tömörített. A felsoroltakon kívül más látványos eredményekről a kutatások pillanatnyi állása szerint még nem számolhatunk be! Ám jelentős mértékben hozzájárultak a helyi közművelő munkához, szorosan kapcsolódva a kulturegyesülethez, ahol szervezési, anyagmozgatói és egyéb alkalmi munkákat végeztek. Összefoglalólag elmondható, hogy nevelték a falú lakóit, és utánpótlást biztosítottak az öntevékeny csoportokhoz, a csapat léte és működése sok vonatkozásban jól megalapozta későbbi ifjúságmozgalmi szervezeteket.

Zóka László

Olcsó húsnak nem híg a leve

A József Attila Művelődési Ház, a vállalati szakszervezettel és a Külváros Művelődési Egyesülettel közösen kedvezményes akciókat szervez, főleg a nyugdíjasok megsegítésére. Felvételünkön, ha némi késéssel is, de utána annál gördülékenyebben lebonyolított húsvásárt örökítettük meg.

Tóth László felvétele

A bútorokat eladták

Szállóból szolgálati lakás

A liasz szálló egyik épületéből átköltöztették a lakókat, ugyanis ott nemsokára szolgálati lakásokat adnak majd át a vállalat dolgozóinak. Ehhez kapcsolódott a vállalat által meghirdetett kedvezményes bútorvásárlási lehetőség is. Valóban igen olcsón, ezer forint alatt lehetett hozzájutni jó heverőhöz, akasztós szekrényekhez, pár száz forintért dohányzóasztalt, széket, olvasólámpát vásároltak a vállalat dolgozói.

Mivel számítottak a nagy érdeklődésre, megpróbálták a szállón dolgozók igazságot tenni, meghatározni, hogy egy-egy személy hány darabot vásárolhat melyik áruból. Irigy emberek mindig vannak, így valószínű igazságot sem lehetett tenni, ugyanis már 10 órakor csörögött a telefon szerkesztőségünkben, ahol egy felháborodott hangtól megtudtuk, hogy a bútoreladás körül teljes a korrupció, az ismerősök hátul viszik ki a bútort, míg a türelmes tömeg hajnal óta hiába áll sorba.

Nos, remélem sikerül minden hitetlen embert megnyugtatnom azzal, hogy mikor odamentem és véletlenül hátulról akartam bejutni, hogy sikerüljön valamelyik gondnokkal beszélnem, no nem szemtelenül, ám igen határozottan utasítottak ki az épületből, így kénytelen voltam igazolni megjeleneésem okát, hogy néhány szót válthassak az „ügyről”.

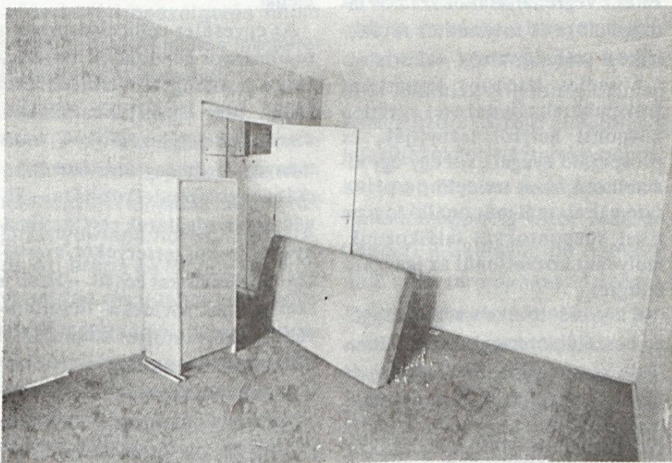
Hát kérem a dolog ilyen egyszerű. Valóban korán, hajnalban sorbaállt az egyébként nem türelmes tömeg, és meghatározott feltételek között vihette segítő társát magával a bútorok kiválasztásakor. Nos, ha volt valami bunda, esetleg itt lehetett, de ez mindenkinek megadott. Nyilván aki tehette elhívta haverját, aki szintén vásárolni szán-

dékozott, elnevezte egyik a másikat segítő társának, így nem kétszer álltak sorba, hanem egyszer, és egy füst alatt bonyolította le a két ember a vásárlást. Ebbe már azért nem lehet beleszólni... És a haverok? Azok nem voltak.

De ugyan melyik gondnok merné kitenni magát az emberek haragjának, amikor köztudott, hogy nehéz napjainkban mindenki harcol azért a kis pluszért amit megszerzhet, hajnalban sorba áll, idejét és idegeit nem kímélve. A baj ugye

bennünk van, mikor vérben forgó szemekkel nézzük, vizslatjuk, hogy mikor csapnak be bennünket. Már el se hisszük, ha valami rendben van. Féltékenyen védelmezzük szerény javainkat és hitetlenségünkben azonnal rohanunk a telefonhoz áruklodni. Névtelenül persze.

A bútoreladásról még annyit, ha én lennék a gondnok és ismerősömet szeretném egy jó heverőhöz juttatni elhívnám egy másik csendes napon, amikor nem látja senki...

A volt munkásszálló bútorai-
ból alig maradt egy-kettő a
vásárlók első napl rohama
után. A szobákban és egyéb
helyiségekben egyébként
megkezdődött és már be is
fejeződött a felújítás

Logisztikai Egyesület

Az elmúlt években a gazdaságilag fejlett országokban egyre gyakrabban találkozunk az ellátási feladatok sikeres megvalósításához alkalmazott un. logisztikai módszerekkel. Tulajdonképpen olyan átfogó és gazdasági eredményt produkáló tudományos szemléletről, illetve módszerről van szó, mely az árueleállítás különféle tényezőit és folyamatait (alapanyag-biztosítás, gyártás, készletezés, árueleállítás, értékesítés) rendszemlélettel szintetizálja az optimális eredmény elérése céljából. Ennek végrehajtásához számos információra és folyamatos értékelésre is szükség van.

A széles látókörű logisztikai szakemberek mindezeket egyetlen központi helyről irányítják, és prosperáló nyugati, sőt egy-egy kiemelkedő hazai termelő-, szolgáltató vállalatnál már önálló logisztikai központokkal találkozunk, melyeket közvetlenül az igazgató felügyel.

A konkrét tevékenységtől függően beszélünk termelési-, árueleállítási-, készletezési-, értékesítési- és egyéb logisztikáról, és ennek kapcsán említjük, hogy nálunk eddig az élelmiszer-gazdasági árueleállításban, a szállítmányozásban és kisebb mértékben a termelési logisztikában vannak komolyabb eredmények. Ezek az átfutási idők csökkenésében, a járművek jobb kihasználásában realizálódnak. – A hazai logisztikusok részt vállalnak a műszaki-ökonomiai értékelésben, illetve gyártmányok, folyamatok döntéselőlkészítésében is.

Az egyre intenzívebb nemzetközi logisztikai kapcsolatok hatására 1984-ben megalakult az Európai Logisztikai Szövetség (European Logistics Association = ELA),

amelyben már kezdettől magyar szakemberek is aktívan dolgoznak.

Az 1990 év elején pedig szinte természetes igényként jelent meg, hogy eddig is működő, de eléggé „szétszórt” hazai logisztikai tevékenységet koncentrálják és létrehozzák a teljesen független „Magyar Logisztikai Egyesület”-et. Ez egyre növekvő számban tömöríti az érdeklődő közgazdasági, műszaki, informatikai és számítástechnikai kutatókat, fejlesztőket, alkalmazástechnikai szakembereket, valamint számos vállalatot, intézményt.

Az egyesület célja elsősorban a tudományos gondolatok hasznosítása a gazdasági élet minden területén. Már alakul adatbankuk, amely személyi adatokat, tudományos eredményeket tárol és bocsát a tagok rendelkezésére. – Tanácsadó szolgáltatuk esettanulmányokat, rendszerterveket, szervezési programokat készít. – Ezek is szerepelnek rövidesen induló továbbképző tanfolyamaikon, ahol neves hazai és külföldi szaktekintélyek működnek közre.

Munkájukról időszakszerű konferenciákon, vitaforumokon számolnak be, és széleskörű publikációs tevékenységükön kívül rendszeres kiadványt is terveznek. Nemzetközi elismertségüket jelzi, hogy az NSZK Logisztikai Egyesülete következő elnökségi ülését 1990 szeptember 6-9.-én Budapesten tartja, melyhez kapcsolódóan magyar és német vezető logisztikai szakemberek megtárgyalják a szakterület megoldandó feladatait és a nemzetközi együttműködés szélesítési lehetőségeit. Mindezt a legeredményesebb hazai logisztikai fejlesztések bemutatása egészíti ki.

Segély bányász özvegyeknek

1990. évi segélyezések a Bányászati Segélyalapról

Az előző évek gyakorlatának megfelelően szakszervezeti szövetségünk az 1990. évi Bányásznap alkalmával is segélyben részesíti az arra rászoruló bányászözvegyeket, azok családtagjait, a csonkulásos bal esetet szenvedetteket, valamint egyes kivételes esetekben a hosszabb kórházi ápolást igénylő természetes megbetegedésben szenvedőket. A segélyezésben a javaslatot az előzetes környezettanulmány elvégzése után a vállalat, illetve üzemi szakszervezeti bizottságok terjesztették elő szakszervezeti szövetségünkhez, ahol ezt egy hattagú bizottság bírálta el. Az elbírálásnál figyelembe vették a családok anyagi helyzetét mellett a családon belüli kiskorúak számát és a továbbtanulókét is, valamint az egyéb szociális körülményeket. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy épp ezen egységes szempontokra figyelemmel történhetett meg, hogy egyes személyek a VSZB által javasoltnál magasabb összegben részesültek. Elvéve előfordul, hogy a javaslatnál alacsonyabb összeg került megállapításra.

MECSEKI SZÉNÁNYÁK:

Czahez Mártonné 15.000,-Ft,
Gerencsér Lajosné 20.000,-Ft,
Kalló Béláné 15.000,-Ft,
Parragi Ede 40.000,-Ft,
Bencze Józsefné 15.000,-Ft,
Hochrein András 20.000,-Ft,
Pipicz Imréné 15.000,-Ft,
Keasler Irma 20.000,-Ft,
B. Böröcz Jánosné 15.000,-Ft,
Budai Jánosné 25.000,-Ft,
B. Bárváth Sándorné 27.000,-Ft,
Kocsmarek Józsefné 15.000,-Ft,
Kelemen Jánosné 15.000,-Ft,
Kardos János 27.000,-Ft,
Krajcer Józsefné 44.000,-Ft.

Nyelvtanulás Philipsszel

Kopogtatunk a Közös Piac ajtaján. Félénken és alázatosan, ahogyan az egy szerény rokonhoz illik. Nehezen nyílik az ajtó, mert bizony ők is vigyáznak arra, mindenféle jött-ment ne bocsátassék be. Félő, hogy minket annak néznek, mint hogy az is gondot jelenthet, hogyan értsük meg magunkat. Kézzel-lábbal magyarázzuk, mit is akarunk: Európához tartozást, fejlett technológiát, kiterjedt piacot, de a kapuban álló cerberus csak hűmmög-hámog, s nem tudja felfogni, tulajdonképpen mi is a szándékra a kapuban álló, hevesen gesztikuláló személynek.

Igy aztán, mivel a nyugati féltekén jobbára udvarias emberek a köztisztviselők, a meghallgatásig eljutunk, de a céljaink nem mindig tisztáztak előttük. Előbb-utóbb rá kell jönnünk: nem tudunk tárgyalni, nem nagyon ismerjük a számunkra most olyan fontos nyugati nyelveket.

Pedig az akarat megvan bennünk. De valahogy nem megy. Hirdetések száza ismertetik a különféle nyelvtanulási lehetőségeket, de eddig kevés volt a motiváció még arra is, hogy valaki legalább konyhanyelven tudjon gügyögni. Kelet felé voltunk nyitottak, igaz oroszul sem tanulunk meg rendesen (nemcsak a mi hibánkból) de ez nem is volt életbevágó. Ha valakinek sikerült nyugatra mennie, egy kis utisztartással a zsebében, a szavak egymás után rakogatásával is elboldogult a bevásárlásnál. Viszont most más kell.

A fejlett piactudással rendelkező országokban szinte követelmény a világnyelvek valamelyikének a tárgyalóképes ismerete. Hozzá kell szoknunk

nem minden üzlet köttetik tolmács segítségével a hivatalos helyiségekben, néha egy jó, kiadós baráti beszélgetés finom vacsora mellett milliós megállapodást eredményezhet.

Szóval nyelveket kell tanulnunk. A vállalkozók máris ráhangolódtak erre a piacra. De nem mindegy mit kínálnak. Mert lehet járni nyelvtanárhoz különórákra, de ez drága és időhöz van kötve. Aztán részt lehet venni mindenféle relaxációs, álombaringató, hókusz-pókuszokkal teletűzdelt stúdiomokon, aminek eredményessége rendszerint kétséges. Otthon is lehet magolni a szavakat, biflázni a nyelvtani szerkezetet, ehhez viszont nagy akarat erő kell, s különben is, annyi más, kellemesebb szórakozás van a világon.

Mert ha lenne egy olyan készülék, amely bárhol elővehető, kis helyen elfér, s olyan programmal rendelkezik, amely alkamas idegen nyelvek elsajátítására, hát az más, akkor mindjárt szívesebben tanulunk. Nem kell azonban a szomszédba menünk, mert a

Philips transznacionális vállalat hamarosan nálunk is forgalmazza azt a nyelvtanítási rendszerét, amely pontosan ezen igények kielégítésére szolgál.

Ez a nagy nyugati, legfőképpen elektronikai termékeiről hazánkban is jól ismert cég a magyar piacon is meg kívánja vetni a lábát. Üzleti filozófiájuk változatlan minőség, alacsony ár, gyors és pontos szállítás, alkatrészellátás, javító szolgáltatások kiterjedt hálózata – amiből a magyarországi, meglehetősen anarchikus, nehézkes, bonyolult gazdálkodási körülmények között sem kívánnak engedni. Jelenleg csak a szórakoztató elektronikai készülékekkel, háztartási gépekkel vannak jelen a magyar kínálatban, mégpedig közös vállalkozásban a Skálával, de hamarosan más termékeket is forgalmazni akarnak, sőt szó van termelő vállalat indításáról is.

Kis piac is jó piac, ha nyereséget hoz - tartja a menedzser-bölcsesség, ám senki ne gondoljon arra, hogy a Philipsnek minden jószándéka ellenére álmai nettóváltóját jelentenék a magyar üzletek. Sokkal inkább a sajátos let-európai piacot akarja meghódítani, hogy mire a versenytársak felébrednek, már referenciával tudjanak bizonyítani: ime Magyarországon ezt tudtuk csinálni, ezt tudjuk kínálni. És ahogy a céget világszerte ismerik, az itteni befektetése sem lesz bizonyára rossz ajánló levél.

A külvárosi fekvés értékesítési akadály

Eladják az igazgatóság egyik épületét

A tavalyi év eleje óta szándékozik a vállalat az igazgatóság épületének új szárnyát valamilyen formában hasznosítani. Az épület feleslegessé vált, hiszen az igazgatóságon igen nagy leépítések voltak.

A beruházási iroda a Liasz-programhoz kapcsolódott, de a 70 emberből már csak 35 maradt. A termelési főmérnökség kiköltözött a II. szintről, azóta teljesen üres, a IV. szint részben üres, a beruházási osztály leépítése miatt. Első felajánlás az volt, amikor a megye az átképzési központ helyét kereste. Akkor a vállalat kézséggel felajánlotta, hiszen kiscsoportos oktatásra alkalmas, számos kis terem van itt, kis átalakítással hasznosítható lett volna erre a célra. Az étkezés, a szállás pedig adott. Erdemi előrehaladás azonban azóta sem történt.

Igazi érdeklődés híján a vállalat meghirdette az épület eladását, vagy bérbeadását a Dunántúli Naplóban, a Magyar Hírlapban. Az épület egyébként 35-38 millió forint értékű. A tervek között az eladás szerepel, de a vállalat bérbeadásban is gondolkodik, így a tarifa 3 500 forint négyzetméterenként. A telefon, áram, fűtés rezsinek számít, ez természetesen külön költséget jelent.

Egyenlőre még a kiadásra sincs sok remény.

Az épület struktúrája alapvetően iroda, az új vállalkozók első sorban termelési helyeket keresnek. A vállalat minden esetre tett javaslatokat nem irodarendszerű felhasználásokra is, pl. kézművesműhely, egy nem túl zajos varroda, műszerjavító tevékenység elképzelhető.

Vannak azért már apró eredmények, a IV. emeleten egy Kft kibérelt 2 helyiséget, mellette egy magánvállalkozó egyet. Mindkét cég építőipari tervezéssel, kivitelezéssel foglalkozik, irodának használják a helyiségeket. A szénbánya vállalatától teljesen független, idegen cégek. Leginkább három értékesítési mód képzelhető el. Az egyik, hogy egyenként vagy párosával

ad ki a vállalat helyiségeket. Jobb megoldás lenne, ha sikerülne egy egész szintet egyben kiadni.

Az eddigi tapasztalatok alapján az már csak álom, hogy sikerüljön az egész épületet kiadni, vagy eladni egy cégnek, vagy vállalkozónak. Pedig teljesen választható a többitől az épület. Elképzelhető lenne például szállónak, diákszállónak, turistáknak némi átalakítással. Amikor gond volt a kertvárosi IMS rendszerű kollégiummal, a vállalat felajánlotta, de más megoldást találtak.

Az igazsághoz tartozik, hogy Pécssett nem tudnak megbarátkozni a külváros gondolatával, hiába a jó közlekedés és minden infrastruktúrális körülmény közeli megoldhatósága, étterem, parkolóhely. Az utazás áttérhetetlen akadálynak tűnik.

Az eladásra szánt „D” épület

Fotó: Tóth László

Háztartási eszközök forradalma

Az Országos Műszaki Múzeum 1990 szeptember 21-én 11 órakor nyitotta meg TÁRSAINK A HÁZTARTÁSBAN TEGNAP ÉS MA címmel időszaki kiállítását, amelyet az érdeklődők a Legújabbkori Történeti Múzeumban (Budavári Palota „A” épület, II. emelet) 1991 január 6-ig láto-gathatnak meg. A kiállítás, az otthonuk-ban gyakrabban használatos eszközök fejlődését bemutató, arra is rávilágít, hogy a háztartási munka és a termelés évezredek óta összefonódott.

Az ipari társadalom megezületésével a lakóhely és munkahely elvááltak egymástól, s a háztartás végképp a nők gondja lett. A férfiak inkább a különféle háztartási eszközök és gépek feltalálásában jelekedtek. Angliában 1856-ban forgalomba hozták az első használható gáztűtőkészüléket. 1889-ben a svájci Bernina Hotelben felszerelték az első villanytűzhelyet, 1892-ben R. Crompton (GB) és H. Dowling (GB) szabadalmaztatták a villanykályhát. A mikrohullámú sütőt 1953-ban fedezték fel az USA-ban.

Napjainkban a napenergiát már vízmelegítésre, fűtésre is használják. A konyhai eszközök, gépek közül megemlíthetők például a következők: D. Papin (F) a XVII. század végén elkészített egy biztonságos „digestor”-t, túlnyomásos gyorsfőző edényt II. Károly angol király részére, amely a mai kukta ósének tekinthető. 1910-ban az USA-ban állították elő az első ételkeverő, villanymotoros turmixgépet, majd 1936-ban a többcélú, háztartási robotgépet. Az USA-ban 1909-ben jelent meg az elektromos kenyérpérlítő, s 1937-ben a villanymotoros kávéőrölt. A teflonnal bevont sütőtepsit M. Grigoire (F) találta fel 1958-ban. 1810-ben készült el Angliában az első fémdobozos, ipari előállítású konzerv, és az ehhez használatos konzervnyitó 45 évvel később, Yates (GB) 1855-ben szabadalmaztatta. Addig vésővel és kalapáccsal tudták csak kinyitni a konzerveket. 1795-ben S. Hershaw (GB) feltalálta a menetes dugóhúzó. 1984-ben jelent meg a piacon a PHILIPS cég elektromos dugóhúzója. 1899-ben egy Cockran (USA) nevű hölgy szerkesztette meg az első, vízpermettel működő mosogatógépet. 1911-ben F. Chateau (G) szabadalmaztatta a rekeszes, jégdobókkal üzemelő jégkészítőt. 1913-ban jelent meg az USA-ban az első elektromos, háztartási hűtőszekrény.

A kiállítás még számos háztartási eszköz fejlődését mutatja be (pl.: mosás, vasalás, takarítás, varrás, borotválkozás, világítás eszközei, szórakoztató elektronika stb.). Magyarországon mintegy 30 évvel ezelőtt kb. ugyanennyi év képeivel indult meg a háztartások gépesítése, mely folyamat napjainkban vált tömegessé.

Harmincketten kezdtek...

Kevés a vājáriskolás az 501-esben

Megkezdődött a tanítás a vājáriskolában Koplón, vagyis az 501-es Szakmunkásképző Intézetben. Közismereti tantárgyaik a magyar, matematika, történelem, testnevelés. Műszaki elméleti tárgyaik a munkavédelem, geológia, bányaművelés, bányagéptan, bányavillamosság.

A gyerekek sajnos nem a leg-szebb tanulmányi eredményt produkálják, bár az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy ebben az évben hat tanulónak sikerült korábban letennie a szakmunkásvizgát, ők ugyanis országos szakmai versenyen értek el kimagasló eredményt.

Az intézmény annak idején 1951-ben a vājárképzés okán jött létre. Akkor kb. 400 vājárt képeztek itt egyéves, kétéves és hároméves képzési formában, mellette néhány kiegészítő szakos képzés, mint géplakatos és villanszerelő. 61-től bővült az intézmény szakmai profiája, 69-ig 32 szakmában képeztek tanulókat. Azóta és jelenleg is 12 szakmát sajtátfíthatnak el a tanulók.

A vājárképzés csökkenése Pécs és Kopló Bányászati Üzem összevonásával tehető egy időszakra, ami a tanulóképzésben 3-4 év múlva érzékelhetővé vált, illetve az első súlyos szénbányászati leépítés, ahonnan már többet nem állt talpra a vājárképzés. Már a liasz-program sem változtatott a helyzeten, addigra a szakma becsülete teljes mélypontra volt. Idén augusztus végén, szeptember elején fejező-

dött be a vājártanulók toborzása. A Tanbánya képviselői járták a falvakat, és próbálták megnyerni azokat a gyerekeket, akiket más iskolába nem vettek fel. Egészségügyi vizsgálaton túl most az idei első osztályban 32-en tanulnak. Remélhetőleg vājárok lesznek 3 év múlva, ám a tapasztalat azt mutatja, hogy már tanuló korukban, a szakvizsga megszerzéséig átlag a fele lemorzsolódik.

A lemorzsolódás oka többrétű. Igen gyakran előfordul, hogy az első bányaműszak után megrettennek a bánya valóságától úgy az első fél év táján, az első külszíni időszak után, ami még faragástanulással telik el. Ebben a szakmában ugyanis csak hosszabb gyakorlati idő után lehet „élesben” dolgozni. Előfordul a lemorzsolódás okai között az is, hogy a gyerekek nem bírják a kollégiumi életet, a szülőktől való távollétet.

Legtöbbjük ugyanis messziről jön. Az intézet merítése az egész országra kiterjed a többi 4-5 hasonló intézménnyel együtt. Ha lenne igény, az iskola jelenleg is képes lenne kapacitásával ennél jóval több vājárt képezni évente. A Tanbánya adott, a szaktanárok adottak, minden feltétel ami szükséges megvan.

A szakma nagy problémája, hogy nemcsak az érdektelenség nagy, hanem itt ezen a pályán igen komoly egészségügyi követelményeknek kell megfelelni. A nemzet pedig „korcsosodik”, jól érzékelhető, hogy egyre kevesebb az alkalmas tizenéves. Amikor nem volt a szakma ilyen mélypontra, akkor is jól mérhető volt, hogy már a jelentkezők fele kiesett egészségi alkalmatlanság miatt.

A LAING cégcsoport feltárja a magyar piacot

A LAING cégcsoport egy családi vállalkozás, amelyet három testvér vezet. A szaniter- és fűtési piacon jó hírnévnek örvend a cégcsoport. Székhelyük az NSZK-ban levő Stuttgartban van, ahol a gyártáson kívül az összes termékfejlesztés folyik. Az európai piac terítése szintén erről a helyről történik, a LAING-ENERGIETECHNIK által. Az amerikai piac feltárása érdekében megalakult 8 évvel ezelőtt a LAING THERMOTECH az USA-ban található San-Diegóban. A LAING THERMOTECH gyártja a LAING-cégcsoport termékeinek egy részét és teríti az Egyesült Államok piacán. Az ázsiai piac ellátására 1989-ban alakult Osakában a KUBOTA LAING. Ez az együttműködés a teljes termékát forgalmazza, így a Magyarországon gyártott szivattyúkat is, amelynek szintén nagy sikere van a Távol-Keleten.

A ceglédi SPHERO-EVIG átvételével, amely most már LAING Kft. néven lesz közismert, ezzel létrejött a LAING-csoport magyar bázisa, ami alapja a magyar piac feltárásának. A LAING Kft. az 1990. évi őszi BNVTól kezdve a magyar piacnak rendelkezésére áll a teljes LAING termékskálával, és egy sajátos értékesítési koncepcióval.

Az új értékesítési koncepcióban első helyen áll a szervizhálózat létrehozása, hogy biztosítsa a továbbiakban is termékeik jó minőségét. A LAING Kft. tanácsadással, házhoz szállítással és szervizeléssel fogja segíteni vásárlóikat. Természetesen szeretné a LAING Kft. a szakipart mint társat megszerezni, mert csak szakszerűen beépí-

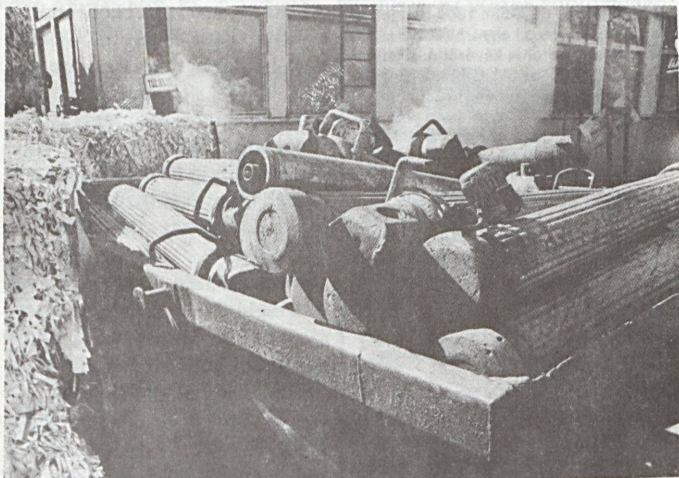
tett termékek jelentenek a végső felhasználónak egy optimális hasznót. Ilyen okból olyan lehetőségek nyílnak a szakiparnak, amelyek megengedik nekik a szervizelést. Ezért mindenkor és mindenhol elérhetőek lesznek a LAING Kft. termékei, díjmentes házhoz szállítást biztosítunk a vevőknek. A LAING Kft. garantálja, hogy rendelés után 1 héten belül kiszállítja termékeit. A rendeléseket telefonon vagy postai úton lehet megadni. Ez érvényes az állandóan gyártott termékekre, mint pl. keringető szivattyúkra.

Külön kívánságra készült termékek, mint pl. a padlófűtés-rendszerek. Legkésőbb 4 héten belül kerülnek díjmentesen házhoz szállításra. A LAING Kft. termékskálája a következő termé-

kekből áll: fűtési keringető szivattyúk, használati víz keringető szivattyúk, a vegyiparban használható szivattyúk, hőcserélő szivattyú kombinációk padlófűtéshez, elektronikus hőszabályozó szivattyúk elektromos fűtéshez, egy teljes szabályozási program a fűtési területen, padlófűtési körelosztó és a teljes kompaktreszek szivattyús és hőszabályozós padlófűtéshez vagy elektromos fűtés és szivattyú. Egy saját padlófűtési rendszer előkészítés alatt áll és rövidesen szállítható lesz.

A LAING Kft. bizonyos abban, hogy ez az értékesítési út a magyar vevőknél és a magyar piacon nagyon pozitív hatással lesz, és reménykedik abban, hogy mindkét félnek előnyös együttműködést hoz létre.

Nincs tartás bennük

Biztonságtechnikai okokból kiselejtezték egyedí támoszlopok a Gomba utcai MÉH-telenen

Fotó: Tóth László

Nyitott egyetem

A mikroelektronika, a mikroszámítógépek korában olyan nagymennyiségű, megalapozott tudással rendelkező szakemberre lesz szükség a mikroelektronikai eszközök alkalmazási területein, hogy azt minden fejlett elektronikai iparral rendelkező nyugati ország széles körben igyekszik biztosítani.

Ezért kezdeményezte az LSI Oktatóközpont a Nyitott Egyetemi képzési forma bevezetését. Az oktatás előkészítése – a Művelődési Minisztérium előzetes szóbeli, majd írásbeli jóváhagyása alapján – több, mint hét éve folyik. Új egyetemi/főiskolai szervezet létrehozása helyett a meglévő felsőoktatási intézményekkel, azok közreműködő partnereként kívántak a szakmai munkába bevonni. A tanterv, a tantárgyprogramok, a jegyzetek egy része elkészült a hazai egyetemek és kutatóintézetek legkiválóbb szakembereinek munkája eredményeként. Az LSI Oktatóközpont előzetes felmérést végzett a várható érdeklődést, és a diplomát szerezni kívánók végzettségi szintjét és társadalmi célját illetően. Ekkor kiderült, hogy a felmérés igazolja a kezdeményezők előzetes sejtését, azt, hogy jelentős társadalmi igény van a mikroelektronika és a mikroelektronikai képzés „nyitott” formája iránt, akkor, amikor napjainkban csökken a tanulási és a diploma presztízse.

Ugyancsak az előzetes felmérés eredményeként derült ki egy, a hazai társadalmi-gazdasági helyzetből adódó tényező. Az érdeklődők több, mint harminc százalékának már van egyetemi/főiskolai diplo-

mája. Közülük vannak, akik az eredetileg választott pályát kívánják módosítani, mások továbbképzés céljából választják az új oktatási formát. Nagy számú jelentkező a kevéssé kötött, az egyéni képességekhez, ambícióhoz vagy más pl. egyéni tanulásra nagyban támaszkodó képzést találja vonzósnak.

A Nyitott Egyetemi oktatás célja tehát, magas színvonalú tárgyi tudással rendelkező szakemberek képzése, akik a munkájukban követni és alkalmazni tudják a mikroelektronika fejlődése által elérhető eredményeket. A megvalósítás érdekében valamennyi érintett szakudomány avatott képviselőjének közreműködésével kidolgozták az első hazai Nyitott Egyetemi képzés megszervezésére vonatkozó részletes javaslatot.

Ennek értelmében a tagozat hallgatóinak az okleveles üzemmérnöktől, illetve a mérnöktől elvárható tudást kell bizonyítaniuk: az idegen nyelvismeret, a természettudományok, a mérnöki alapismeretek, a mikroelektronikai ismeretek és a mikroelektronika igényes alkalmazását megalapozó választott szakmai kérdésekben. Ezért a hallgatóknak olyan szintetizáló és adaptációs készségre kell szert tenniük, amely alkalmassá teszi őket az általuk választott szakterületen a mikroelektronika megalapozott alkalmazására a kutatás-fejlesztés, a tervezés és az üzemeltetés körében egyaránt.

A képzés néhány fejlett országban – mint például Nagybritanniában – már bevált oktatás-technológiai eredmények figyelembevételével valósul meg. A szükséges eszközöket, oktatócsomagokat részben a hazai oktató- és kutatóhelyek ismert szakemberei dolgozzák ki, részben külföldön használt jegyzetek, oktató-kitek, hang- és videoszalagok honosításával bizto-

sítják. A konzultáció és a laboratóriumi gyakorlatok biztosítása érdekében a vidéki oktató- és kutatóhelyek hálózatát kívánják bevonni a külföldi oktatóközpontok mintájára.

Az oktatás az irányító főhatóságok által jóváhagyott képzési célra és a megalakult Egyetemi/főiskolai Tanács által kialakított tantervre épül és elsődlegesen önképzésen alapul. Az egyes tantárgyakból előírt ismeretanyag különböző szintű számonkérése mellett (beszámoló, kollokvium, szigorlat) a tanterv, az oktatási segédletek, konzultációk fakultatív igénybevételének biztosításán túl kötelező méréseket, konzultációkat, gyakorlatokat, valamint egyes diszciplínák esetében kötelező feladatok is előírhat.

A képzés önköltséges, tehát a beiratkozás, továbbá valamennyi vizsga, illetve a kötelező és fakultatív szolgáltatások igénybevétele térítés ellenében történik. A Nyitott Egyetemi Tagozatra minden középiskolai érettségi bizonyítvánnyal vagy főiskolai/egyetemi diplomával rendelkező, erkölcsi és orvosi szempontból alkalmas állampolgár kérheti felvételét. A felvétel korhatárhoz nem kötött. A képzés minimális időtartama nincs behatárolva, azonban az ismeretanyag elélvülésére tekintettel legfeljebb 10 évig tartható fenn a hallgatói státusz.

Természetesen például másoddiplomások esetében bizonyos vizsgák letétele alól mentesül a hallgató, ha az illető tantárgyat már egyetemi szintű oktatás keretében abszolválta. A tantárgyak oktatását, illetve a vizsgák letételét négy ciklusban szervezve javasolja a tervezet. Az első ciklusban az alaptárgyak, a második és harmadik ciklusban a mikroelektronikai és számítástechnikai tantárgyak, míg a negyedik ciklusban lényegében a szakirányú tárgyak oktatása történik.

A tavaly beiratkozott első 700 hallgató most kezdte meg a vizsgákat matematikából és fizikából.

Villamos Üzem:

Fuchs József vill.szer., Hlaszni István fa.vill.szer., Kovács Gyula fa. vill. szer., Lovas Péter vill.szer..

Szolgáltató Üzem:

Dragun János hiv.segéd. Kovácsics Márton portás.

Igazgatóság:

Szirtes Árpád osztályvezető.

Tanbánya:

Kovács József aknakiszolgáló, Vertike László bányamester, Vámosi Zoltán aknász.

25 éves Bányász Szolgálati Érdemérem ezüst fokozat külszin

Komló Bányauzem:

Cvetkó János lakatos, Faragó József vill. sz., Kincsey József lakatos, Király Antal vágár, László József csillés, Nagy László csillés, Nagy Sándor gázlecsap., Róth Károly kovács, Schmidt Dezső portás, Schmidt Józsefné takarító, Tóth István vasutép., Bérczes János mv. akn., Félix József főbányam..

Pécsi Bányauzem:

Amrein Gyula targoncavezető, Hornyák Kálmán fürdőkezelő, Straicher Erika üzemőr, Tobak Ferenc fűtés és csőhálózatserelő, Zádori Károlyné belső ellenőr, Buchmüller Antal művezető, Nagy Attila aknavezető, Havas Béla lakatos, Kómár Sándor lakatos, Markwart Károly lakatos, Perncker József lakatos, Pernecki László lakatos, Poór Zoltán lakatos, Schauer János főcsatlós, Várszegi György lakatos.

Északi Bányauzem:

Nagy László m.vez..

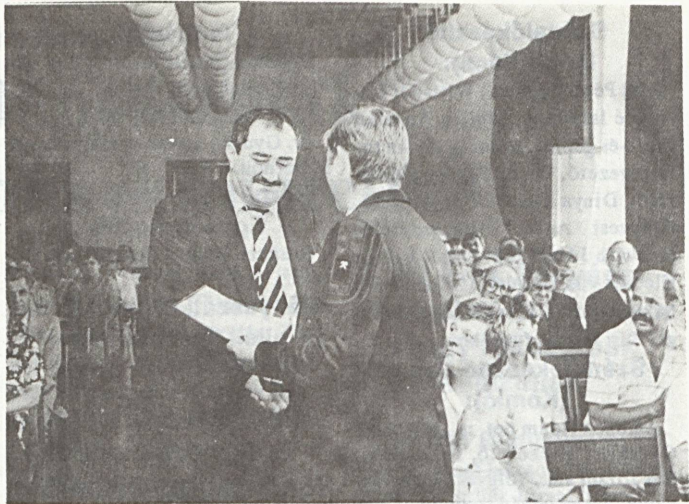
Külfejtési Üzem:

Farkas István gépkocsivezető, Herr Károly kotrómester, Kőszegi Ottó bányamérő, Mészáros József gépkocsivezető, Szakáll István kotrómester.

Nagymányoki

Brikettüzem:

Asztalos István sm., Balogh János lakatos, Isztl Istvánné gépkez.,

Körösi Istvánné laboráns, Verseci Vilmos betm., Zack Sándor betm..

Villamos Üzem:

Behán Árpád vill.szer., Berger György eszterg., Gergő János vill.szer., Grób József TMK vezető, Kecskés József vill. szer., Lőrincz Károly vill. szer., Simon Sándor vill. szer., P. Szabó Sándor vill. szer., Tárnai József üz. techn., Tóth László köműves.

Szénéelőkészítő Üzem

(Pécs):

Bordás István gépkezelő, Gibicz Sándor asztalos, Mócz Ferenc portás, Varga József villanyszerelő, Kertész Ferenc laboráns, Hédl Ferenc harmadvez..

Szénéelőkészítő Üzem

(Komló):

Kiács Gyula lakatos, Deák József Ktp. kiszolg., Kiss Istvánné varrónő, Szirmai Ferenc körbuktató kezelő, Dávid János művezető, Ternovics Dénes művezető, Illés Istvánné mérlegkez., Tölgyesi Istvánné laboráns.

Anyagellátó Üzem:

Helmrich János gk. v., Paluska András gk.v., Tilk Józsefné telexkez., Kőműves József áruforg.ért.ea., Mátyás Józsefné szla. ell., Nagy Antal munkakévd.vez., Békásy Ferencné számvit. vez., Bencze Györgyné üzemőr, Gőrföl Benő rakt.kiadó, Horváth

Károly für.gép.kez., Kővári Fábian lakatos, Nagy Lajosné fabemérő, R. Szabó István rak. és száll.m., Szabó Istvánné tak.nő, Tóth Rudolf cérnázó gépkez..

Központi Gépüzem

(Komló):

Ábel József főcsop.v., Buvári József lakatos, Lovas András lakatos, Papp Endre lakatos, Póth János főcsop.v..

Szolgáltató Üzem:

Ernszt Károlyné küldönc, Ver-nárszky Gyula energetikus, Úrmös István közp.f.szerelő.

Építési Üzem:

Lisztes Ferenc festő-és mázóoló.

Igazgatóság:

Deres Endre tűzvédelm. szakági főmérnök, Gajdócsi János osztályvezető, Bayer Károlyné műszaki szerkesztő, Bús László irányító tervező, Jambricsek József vállalati SZB titk., Dr. Nagyné, dr. Czizony Ilona sugárvédelmi előadó.

GEOPARD Kft.:

Appelschoffer Zoltán műszaki kutató, Vörös László osztályvezető főmérnök.

Kórház-Rendelőintézeti

Egység Komló:

Horel Károlyné üzemi assziszt., Karnis Gyuláné üzemi ápolónő.

Bányászati Utókezelő és

Éjjeli Szanatórium:

Dr. Fehér Béla ig. főorvos.

Moziműsor

Park(Pécs): 17-től 19-ig: Szörnyecskek II.- Új falca. Előadások: f5, f7, f9 óra. 20-21-én: Szörnyecskek II.- Új falca. Előadások: 4, 6, 8 óra. 22-től 24-ig: Előre a múltba. 25-től 28-ig: Hóbortos hétvége. Előadások: f5, f7, f9 óra. 29-től 31-ig: Hóbortos hétvége. Előadások: 4, 6, 8 óra.

Kossuth(Pécs): 17-én: A postás mindig kétszer csenget. Előadások: f10, hn12, 6, n9 óra. Szörnyecskek II. - Új falca. Előadások: 2, 4 óra. 18-án: A kalapácsfejű. Előadások: 10, 12 óra. Magányos erdő. 2, 4, Family Bussiness 6, 8 óra. 19-től 21-ig: Előre a múltba. Előadások: 10, 12 óra. Magányos erdő 2, 4, Family Bussiness 6, 8 óra. 22-23-án: Family Bussiness. Előadások: 10, 12, 6, 8 óra. Magányos erdő 2, 4 óra. 24-én: Magányos erdő. Előadások: 10, 12, 2, 4 óra. Family Bussiness 6, 8 óra. 25-én: Magányos erdő. Előadások: 10, 12 óra. Hóbortos hétvége 2, 4, Music Box 6, 8 óra. 26-től 28-ig: Hóbortos hétvége. Előadások: 10, 12, 2, 4 óra. Music Box 6, 8 óra. 29-30-án: Music Box. Előadások: 10, 12 óra. Saigon 2, 4, Metamorfózis 6, 8 óra. 31-én: Metamorfózis. Előadások: 10, 12, 6, 8 óra. Saigon 2, 4 óra.

Kossuth (Pécs, klubmozsi): 17-től 21-ig: Babette lakomája. Előadások: f6, f8 óra. 22-től 31-ig: Berlin fölött az ég. Előadások: f6, f8 óra.

Uránia(Pécs): 17-én: A kalapácsfejű. 18-19-én: Előre a múltba. 20-tól 24-ig: Bizzál bennem! (Nadine). Előadások: f5, f7, f9 óra. 25-től 28-ig: Saigon. Előadások: f5 óra. Szarvasvadász I.-II. (Dolby stereo). Előadások: f7 óra. 29-től 31-ig: Hóbortos hétvége. Előadások: 5, 7, 9 óra.

Zrínyi(Komló): 17-én: Mint a vilám. Előadások: 5, 7 óra. 18-19-én: Hábortús áldozatok. Előadások: 5, n8 óra. 20-21-én: Balkezes bankrabló. Előadások: 4, 6, 8 óra. 22-től 24-ig: Szörnyecskek II. - Új falca. 25-26-án: Cry Baby. Előadások: 5, 7 óra. 27-28-án: Baseball bikák. 29-től 31-ig: Best-seller. Előadások: 4, 6, 8 óra.

Hosszúhetény: 17-én: Csőre töltve. 21-én: Öve vagy halva. 22-én: Az 54-dik hadtest. 24-én: Robotzsarú II. 28-án: Heves jeges. 29-én: Legénybúcsú. 31-én: Cry Baby. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 6 óra.

Pécsvárad: 18-án: Robotzsarú II. 21-én: Az 54-dik hadtest. 22-én: Öve vagy halva. 25-én: Legénybúcsú. 28-án: Lévy és Góllát. 29-én: Heves jeges. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 3 óra.

húsboltjában

Komlón, a Berek u 1/a. (főtér mellett)

**10 százalékos
KEDVEZMÉNNYEL**

**MARHA-
ÉS SERTÉS TŐKEHÚST
vásárolhat**

**a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Kft.
Szekszárd. termékcsaládjából**

Pécsi Nemzeti Színház

NAGYTEREM:

17-én, szerdán este 7 óraor: **JUBILEUMI BALETTEST.** Illyés-bérlet. 18-án, csütörtökön este 7 óraor: **Szeget szeggel.** Előbemutató. 19-én, pénteken este 7 óraor: **Szeget szeggel. Premier.** 20-án, szombaton este 7 óraor: **Szeget szeggel. Bemutató-bérlet.** 21-én vasárnap du. 3 óraor és este 7 óraor: **A víg özvegy.** 23-án, kedden este 7 óraor: **Szeget szeggel. József A.-bérlet.** 24-én, szerdán este 7 óraor: **JUBILEUMI BALETTEST.** 25-én, csütörtökön este 7 óraor: **Szeget szeggel. Szendrő bérlet.** 26-án, pénteken este 7 óraor: **A víg özvegy. Kálmán-bérlet.** 27-én, szombaton este 7 óraor: **Szeget szeggel. Somlay-bérlet.** 28-án, vasárnap este 7 óraor: **A víg özvegy.** 30-án, kedden este 7 óraor: **Szeget szeggel. Radnóti-bérlet.** 31-én, szerdán este 7 óraor: **A víg özvegy. Mendelényi-bérlet.**

STÚDIÓSZÍNHÁZ:

24-én, szerdán este 8 óraor: **Én, Shirley. SZOBASZÍNHÁZ** 17-én, szerdán, 20-án, szombaton,

23-án, kedden, 26-án, pénteken és 30-án, kedden este 8 óraor: **Amit a lakáj látott.**

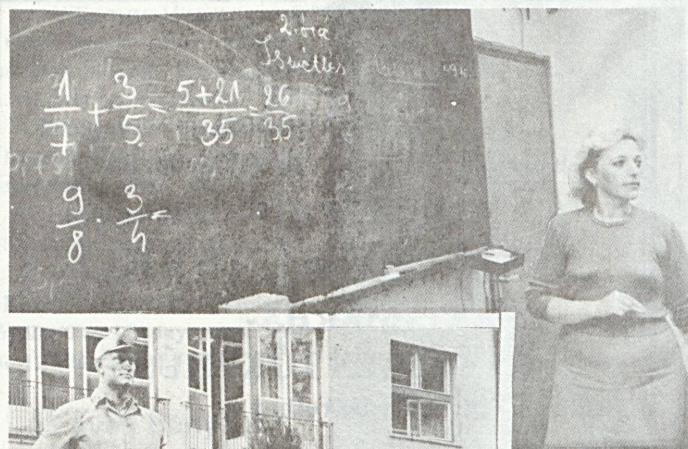
BÓBITA BÁBSZÍNHÁZ (Pécs, Déryné u. 18.)

18-án, csütörtök du 3 óraor, 21-én, vasárnap de 10 óraor, 26-án, pénteken du. 3 óraor, 28-án de. 10 óraor, vasárnap, 30-án, kedden és 31-én, szerdán de. 10 óraor: **Bóbita a tündér.**

Jegyek válthatók a Pécsi Nemzeti Színház pénztáránál keddtől pétekig délelőtt 11 órától este 7 óráig, szombaton, vasárnap és ünnepnapokon előadás előtt 2 órával (telefon: 11-965). Szünnap hétfő! A Bóbita Bábszínházban előadás előtt egy órával a helyszínen is váltható jegy (tel.: 10-301). Jegyet a bérleti előadásokra is árusítunk. A műsorváltoztatás jogát a színház fenntartja.

Két szoba, komfortos, tehermentes lakás eladó.

Érdeklődni: 18 óra után. Komló, Sztahanov u. 4. Horváth.

Megkezdődött a tanév a vajúrtanulóknak is

(Cikkünk a 9. oldalon)

Fotó: Tóth László

